LA ALP 2043

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

2000m. Nr. 1-5, 7-10, 13-16, 18-40

Tr. 24, 28, 37

MŪSŲ PASTOGĖ

51 - mi Metai Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina - Price $1 17.1.2000 Nr. 1 - 2 (2662)

Lietuvos įvykių apžvalga

Dr. Algimantas Kabaila

Už dyką - geriau!

Sausio 1 d. ELTA rašo, kad grupė „Lietuvos energijos“ specialistų išvyksta į Lenkiją ir Slovakiją tartis, kaip įveikti Baltarusijos nenorą praleisti į Slovakiją Lietuvos elektros energiją. Nepaisydamas milijoninių Baltarusijos skolų Lietuvai už gautą elektrą, Baltarusijos valstybinis koncernas „Belenergo“ ultimatyviai reikalauja iš „Lietuvos energijos“ vėl tiekti elektrą. Kol neatnaujintas pernai biržėlį nutrauktas energijos tiekimas, baltarusiai stabdo elektros eksportą iš Lietuvos į Slovakiją, kurį organizuoja Rusijos kompanija „Energija“, sakė „Lietuvos energijos“ generalinis direktorius Br. Cicėnas. Įdomus reikalavimas – anksčiau davėt dykai, tad duokit ir toliau

Automašinų vis daugiau

Aplinkos ministerijos ekspertų apskaičiavimu, Lietuvoje apie 65 - 70% teršalų į orą išmeta įvairios transporto priemonės. Ypač tai aktualu didiesiems miestams, nes juose pastaruoju metu labai padaugėjo automobilių. Be to, iš užsienio vis daugiau įvežama techniškai pasenusių automobilių. Pernai Lietuvoje užregistruota apie milijoną lengvųjų ir apie 100 000 krovininių automobilių.

Kiek tarnautojų Prezidentūroje?

Sausio 6 d. „Respublikos“ duomenimis, per „solidarumo“ atostogas Prezidentūra sutaupė 15 500 litų. Be atlyginimo dirbo prezidentas Valdas Adamkus, jo patarėjai, dauguma Prezidentūros tarnautojų. Iš viso Prezidentūroje dirba 128 asmenys. Vyriausybė per „solidarumo“ atostogas sutaupė 48 000 litų. Kitų biudžetinių įstaigų indėlis dar nesuskaičiuotas.

Pagal konstituciją Prezidento vaidmuo Lietuvoje maždaug atitinka Gen. Gubernatoriaus Australijoje vaidmenį. Tad kodėl ten tiek daug tarnautojų? Dažnai išgirstu tvirtinimą, jog Lietuvos Prezidentas „greičiausiai dirba be atlyginimo“. Jei taip išties būtų, tai atlyginimo atsisakyti nebūtų įmanoma.

Rinkimų prognozės

Viešosios nuomonės tyrimų įstaigos „Baltijos tyrimai“ duomenimis, už Konservatorių ir Lietuvos krikščionių demokratų partijas šiuo metu balsuotų mažiau nei po 5% rinkėjų. Dėl to jos gali nepatekti į Seimą kaip partijos. Daugiausia – 14..7% – apklaustųjų rinkėjų balsuotų už Liberalų sąjungą, 13.7% – už Centro sąjungą. Trečioje vietoje yra LDDP, už ją balsuotų beveik 12%. Apie trečdalis apklaustųjų rinkėjų nebalsuotų arba nežino už ką balsuoti. Šiuos duomenis pateikė dienraštis „Respublika“ sausio 6 d.

Kai trečdalis rinkėjų nepasisako už ką balsuotų, bet kokios prognozės yra neįmanomos. Dažnai apklausų duomenimis virš 40% atsakančiųjų iš viso nesako už ką balsuosią. Viena yra būti nepatenkintam valdančiąja partija ir visai kita, kai reikia rimtai pasirinkti kokiai partijai atiduoti krašto valdymo pareigas.

Vilčių metai

Tokiu pavadinimu sausio 4 d. „Lietuvos aido“ straipsnyje, „Nuomonės“ skyriuje, rašoma apie naujųjų metų reikšmingiausius Lietuvos įvykius, cituoju:

„Kaip visada, didžiausio naujametinio politinio siurprizo pasaulis sulaukė iš Rusijos. Tik šįkart prieš pačius Naujuosius metus mūsų Rytų kaimynai pasižymėjo ne (tik...) karine intervencija, o savo prezidento atsistatydinimu. Kai kitų demokratinių valstybių lyderiai ruošėsi linksmai švęsti Naujuosius metus kartu su savo piliečiais, Kremliaus „bunkeryje“ buvo nuspręsta pasielgti kitaip: Rusijos gyventojams buvo leista džiaugsmingai sutikti Naujuosius metus be savo nemylimo Boriso Jelcino, kaip, beje, ir be jo – kol kas Rusijos tautos mylimo – įpėdinio Putino. Pastarasis Naujametinę naktį praleido tarp Rusijos kariškių, metodiškai niokinančių kovotojus ir taikius gyventojus Čečėnijoje.

Nebloga simbolinė Naujametinė dovanėlė Vakarų politikams ir analitikams, aklai tikintiems Rusijos liberalizavimu ir demokratizavimu. Mažai kas abejoja, kad per paskelbtus kovo mėnesį prezidento rinkimus nugalės „čekistu“ pramintas Putinas, ir jau beveik niekas neabejoja, kad iki to laiko (bet ir anksčiau) bus „užgesintas“ karinis konfliktas Čečėnijoje – po rinkimų ir po Kremliaus statytinio pergalės šis karas paprasčiausiai neteks prasmės.

O kas bus toliau – šiandieną dar mažai kas ryžtasi prognozuoti, nors optimistiškai nusiteikusiems politologams būtų neblogai įsiklausyti į Aristotelio perspėjimą, kad kariškis ir demagogas viename asmenyje neišvengiamai turi tapti tironu. Todėl lieka tik paklausti, ar Rusija, palydėjusi „carą Borisą“ ir jo pseudodemokratinę epochą, neketina įžengti į naująjį tūkstantmetį su liberaliai nacionalistiškai mąstančiais vadais, kurie labiau primena Lotynų Amerikos diktatorius negu Vakarų demokratinio pasaulio lyderius? Vargu ar tokia politinių procesų perspektyva gali džiuginti Lietuvą ir kitas Europos valstybes – o kas gali žinoti, kokie kariniai laimėjimai gali pasotinti trokštančius imperinio revanšo Rusijos „patriotus“, mūru stojančius už Putiną.

Žiūrint iš šalies, grėsmingi politiniai procesai Rusijoje atrodo tolimi ir nelabai realūs. Atrodo, kad ir paprastiems Lietuvos gyventojams, ir politikams šiuo momentu svarbiau ne tarptautiniai saugumo aspektai, o ekonominės ir socialinės problemos, kurių sprendimams atėjo lemtingi metai. (Citatos pabaiga)

Taigi, „žiūrint iš šalies“, gali atrodyti, kad vidaus socialinės-ekonominės problemos yra pačios svarbiausios. Bet ar gali Lietuvos gyventojai „žiūrėti iš šalies“, kai tokie pokyčiai vyksta Rusijoje? Juk Rusijos grėsmė yra ne kur tai toli už okeanų, o čia pat, galima sakyti panosėje. Atrodo, kad tikrai, „nieko neužmiršome ir nieko neišmokome“. Gaila, ne už tokią siaurą pažiūrą gali tekti mokėti kraujo kaina. Deja, taip yra. Gi jei galima turėti virš milijono automašinų, gal būtų galima daugiau lėšų ir dėmesio skirti ir krašto gynybai, nežiūrint esamos krizės, kurią bent dalinai sukėlė ne tik Rusijoje anksčiau įvykęs bankrotas, bet ir Lietuvos Vyriausybės nepastovumas.

Iki šiol nežinome, ar buvo rimtos priežastys, dėl kurių Prezidentas pareiškė nepasitikėjimą Ministrui Pirmininkui Gediminui Vagnoriui, ar tai buvo tik asmeninis dviejų valingų ir ambicingų asmenų susikirtimas. Po to sekė trumpalaikis penkių mėnesių Rolando Pakso Min. Pirmininko laikotarpis. Aišku, kad toks valdžios nestabilumas negali nepakenkti valstybės ekonominiam stoviui, ypač kai valstybė priversta skolintis iš užsienio.

Okupantų nusikaltimų Lietuvoje įvertinimas

Viešėdamas Lietuvoje JAV Kongreso narys Tom Lantos ketino susitikti ir su atstovais iš tarptautinės komisijos, siekiančios įvertinti nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimus Lietuvoje. Iš Lietuvos ir kitų šalių mokslininkų, įvairių organizacijų atstovų sudaryta komisija mėgina įvertinti 1939 - 1991 metų įvykius Lietuvoje – taip ji turėtų padėti objektyviai pažvelgti į nacių bei sovietų okupacijos metais padarytus nusikaltimus, kuriuose nukentėjo ar galėjo dalyvauti ir Lietuvos piliečiai.

T. Lantos vadovauja savo paties iniciatyva įkurtam Žmogaus teisių sambūriui, parlamentaras yra dalyvavęs antinacistinėje ir antikomunistinėje veikloje. Tokia veikla Kongreso nariui yra artima dėl asmeninės patirties, kadangi jis pats yra išgyvenęs holokaustą Vengrijoje – kalėjęs nacistinės Vokietijos koncentracijos stovykloje.

Žaliavų tiekimas Mažeikių Rafinavimo fabrikui

„Mažeikių naftos“ koncernui priklausantis Būtingės terminalas pirmadienį pradėjo krauti pirmąjį šiais metais ir devintąjį iš viso tanklaivį „Nordic Torinita“, plaukiojantį su Norvegijos vėliava.

Koncernui „Mažeikių nafta“ priklausantis Biržų naftotiekis pernai į Mažeikius permumpavo naftos 23% mažiau nei už pernai. Į Mažeikius pernai pateko 4 626 000 tonų naftos arba 1 459 000 tonų žaliavos mažiau nei 1998 metais.

Kairysis bando nuvainikuoti buvusį Premjerą

Pagal sausio 6 d. ELTA, LDDP frakcijos narys, savo laiku buvęs užsienio reikalų ministras Povilas Gylys mano, kad

Nukelta į 2 psl.

Lietuvių krepšinio rinktinė su treneriais – P. Andriejūnu ir A. Skimbirausku. Nuotrauka – A. Laukaičio.

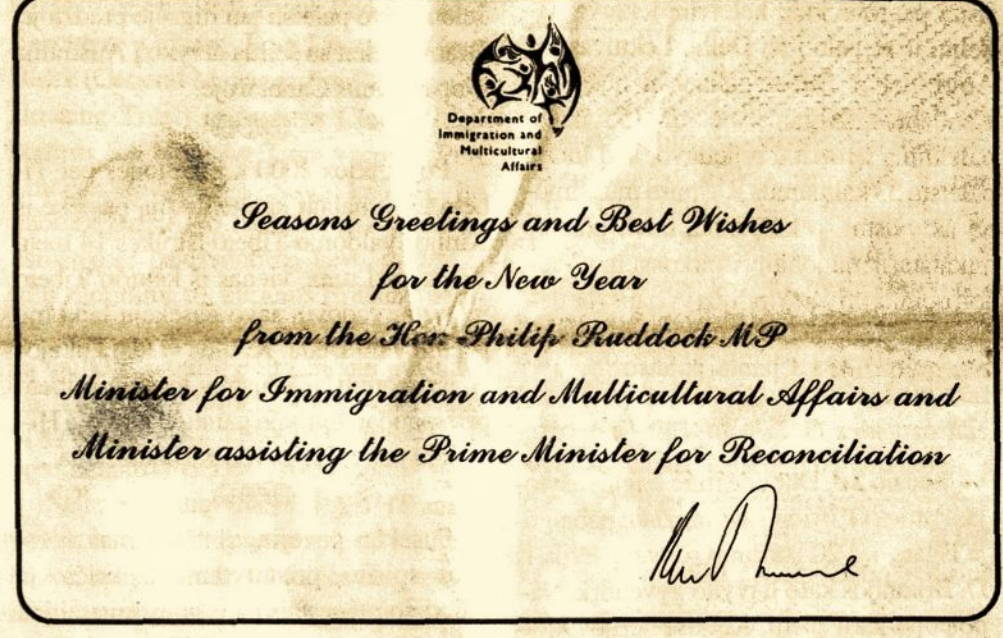

Trumpai iš visur

44 amžiaus Julie Hammer, elektros inžinierė ir ryšių specialistė, gruodžio mėnesį buvo pakelta į oro komodorės laipsnį Australijos karo aviacijoje. Tai pirmoji moteris, pasiekusi brigados generolo lygio laipsnį australų kariuomenėje.

Sri Lankos tamilai sukilėliai išgarsėjo „juodaisiais tigrais" – savižudžių teroristų grupe, žudančia sinhalus. Gruodžio 19 d. per priešrinkiminį susirinkimą susisprogdinusi tamilė moteris užmušė 33 sinhalus, sužeidė apie 110. Sri Lankos prezidentė Čandrika Kumaratunga, sužeista į veidą, nustojo regėjimo dešinėje akyje.

Į Hagos tarptautinį karo nusikaltimų tribunolą pristatytas Bosnijos serbų generolas Stanislav Galič,dramatiškai NATO pajėgų areštuotas Banja Luka mieste Bosnijoje. Gen. S. Galič vadovavo serbų pajėgoms, laikiusioms Sarajevą apsiaustyje nuo 1992 iki 1995 metų. Jis kaltinamas dėl žiauraus miesto apšaudymo ir daugybės civilių mirties.

Gruodžio 24 d. šeši musulmonų teroristai pagrobė indų keleivinį lėktuvą pakeliui iš Nepalo į N. Delhi. Lėktuvas per Amritsarą ir Dubai galiausiai nusileido Kandahore, Afganistane. Už 155 įkaitų paleidimą teroristai reikalavo, kad Indija paleistų 33 kalinamus Kašmiro musulmonų aktyvistus, o kurį laiką buvo pradėję reikalauti ir milijoninių išpirkos sumų. Viešoji opinija privertė Indijos vyriausybę deretis su grobikais. Taliban tarpininkavimu, gruodžio 31 d. įkaitai paleisti,

Sausio 2 d. Dubline mirė anglų rašytojas Patrick O'Brien, savo amžiaus pabaigoje išgarsėjęs 20 istorinių romanų serija iš D. Britanijos karo laivyno gyvenimo Napoleono karų metu. Keliose serijos knygose vienas iš veikėjų yra lietuvis bajoras Jagiello, kavalerijos karininkas, tarnavęs švedams ir britams.

Gruodžio 31 d. Boris Jelcin netikėtai atsistatydino iš Rusijos prezidento pareigų, savo atsisveikinimo kalboje atsiprašinėdamas rusų tautos už klaidas ir nesugebėjimą išpildyti tautos lūkesčių po Sovietų Sąjungos žlugimo. Iki prezidento rinkimų, kurie įvyks kovo 26 d., prezidento pareigas laikinai eina 47 metų ministras pirmininkas Vladimir Putin, išpopuliarėjęs dėl rusų laimėjimų Čečėnijoje.

Rusų nuostoliai Čečėnijoje žymiai padidėjo jiems įsivėlus į gatvių kautynes Grozny. Pirmieji stambūs nuostoliai patirti gruodžio 15 d. Neišsipildė optimistiški rusų generolų tvirtinimai, kad Grozny kris prieš Naujus Metus. Kariuomenės vyriausybė stengiasi nuslėpti nuostolius, bet turėjo pripažinti, kad sausio 5 ir 6 dienomis čečėnai atsiėmė keletą priemiesčių Grozny mieste.

Gruodžio 31 d. Jugoslavijos prezidentas S. Milosevič paleido iš Belgrado kalėjimo Care Australia šalpos organizacijos tarnautoją Branko Jelen, kalinamą nuo kovo mėn. Du australai, suimti kartu su B. Jelen, buvo paleisti jau rugsėjo pradžioje. Branko Jelen su šeima atvyko į Australiją ir apsigyvens Canberroje.

Po sunkios 2000 km kelionės per Tibetą ir Himalajų kalnus Indiją pasiekė iš Kinijos valdomo Tibeto ištrūkęs 14 metų Karmapa Lama, vienas iš keturių Tibeto religinių vadovų, savo pasekėjų laikomu įsikūnijusiu Buda. Kinijos valdžia tikėjosi išsiauginti jį klusniu įrankiu Tibeto priespaudai. Indijoje jaunuolį globoja Himalajų papėdėje gyvenąs Dalai Lama.

Susektas pavojingas užteršimas aviacijos spirite, pristatytame lapkričio ir gruodžio mėnesiais į 4 rytinių Australijos valstybių aerouostus Civilinės aviacijos departamentas uždraudė 5000 lėktuvų naudojimą, iki nebus patikrinti ir išvalyti jų motorai.

Paruošė **Vytautas Patašius**

Lietuvos įvykių...

Atkelta iš 1 psl.

naujasis Liberalų sąjungos pirmininkas, buvęs premjeras Rolandas Paksas populiarumo laurus nešioja ne visai pelnytai. *„Istorija dar sugrįš prie buvusio Ministro Pirmininko Rolando Pakso manevro, atsisakant pasirašyti sutartis su „Williams", penkių mėnesių vadovavimo Vyriausybei, kai nebuvo priimta praktiškai nė vieno reikšmingo sprendimo"*,- pranašavo parlamentaras iš LDDp frakcijos. P. Gylys mano, kad R. Pakso atsisakymas pasirašyti sutartis su „Williams" tebuvęs tik geras politinis manevras, palankiai sutiktas visuomenės, leidęs pasitraukti iš premjero posto ir atvėręs kelią šiai JAV kompanijai.

Rašantysis norėtų paklausti, o kam gi būtų buvę geriau parduoti valstybei nuostolius nešančią įmonę, gal rusų „Lukoil"?

Ateinančią savaitę planuojama pasirašyti trišalę sutartį, kuri leistų visuomenei susipažinti su pagrindinėmis sutartimis, pernai spalio 29 dieną pasirašytomis tarp Vyriausybės ir JAV kompanijos „Williams International". Tai turėtų padėti išaiškinti daug sąmoningai ir nesąmoningai paskleistų gandų.

Stipendijos

Šiais metais valstybės stipendijas gaus trisdešimt jaunųjų mokslininkų. Tačiau dėl lėšų trūkumo aukščiausio laipsnio valstybės stipendijų nuspręsta neskirti nusipelniusiems mokslo veikėjams. Dabar viena stipendija jaunajam mokslininkui yra 750 litų per mėnesį. Per metus joms išmokėti reikės 270 000 litų. Nusipelniusiems mokslo veikėjams neskyrus valstybės stipendijų, tikimasi per 2000-uosius metus sutaupyti 225 000 litų.

Man iš vis neaišku, kam reikalingos stipendijos „mokslo veikėjams". Juk bet kokia valstybės parama kainuoja ne kam kitam, o visiems mokesčių mokėtojams.

2000 metų „Vabalų" nebuvo

Pirmosiomis 2000-ųjų minutėmis Ignalinos atominės elektrinės specialistai peržiūrėjo visas sistemas ir nustatė, kad atominėje elektrinėje jokių gedimų nėra. Taigi nuogąstavimai dėl galimų vadinamosios Y2K problemos pasekmių šiai jėgainei nepasitvirtino.

2000 01 09, Canberra.

Širdingai sveikiname Jus su Šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais Metais. Naujasis amžius teatneša Jums laimės ir tikėjimo, tesuteikia dvasinės stiprybės ir meilės, lai pildosi visų mūsų viltys

Valdas ir Alma Adamkai

Nuoširdžiai sveikinu Jus su Šventomis Kalėdomis. Linkiu, kad Betliejaus žvaigždė jaukia šviesa nušviestų Jūsų namus, o 2000-ieji metai būtų paženklinti sėkme ir pramingais darbais visų mūsų Tėvynei Lietuvai. Su pagarba -

Andrius Kubilius
Ministras Pirmininkas

Linkime, kad šv. Kalėdų žvakučių liepsnelės šiluma lydėtų Jus visus į naują tūkstantmetį, dovanodama meilę, pasisekimą, sveikatą ir laimę.

ALB Geelongo Apylinkės Valdyba

Gerb. Redaktoriau,

Siunčiu Jums Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos kalėdinį sveikinimą ir prašau jį išspausdinti Jūsų laikraštyje.

Geriausi švenčių linkėjimai Jums ir Jūsų bendradarbiams(-ėms).

Nuoširdus AČIŪ už Bendruomenės idėjos skleidimą per "Mūsų Pastogės" puslapius. Dėkoju už man siunčiamą "M.P.", kurią įdomu skaityti ir pamatyti Australijos lietuvių veiklą. Siunčiu $ 100 čekį kaip kalėdinę dovanėlę nuo PLB Valdybos ir JAV Lietuvių Fondo.

Su pagarba **Vytautas Kamantas**,
PLB Valdybos pirmininkas

AVERSAS
Valstybės herbas, užrašas LIETUVA, nominalas 10 litų ir metai – 1999.

REVERSAS
Stilizuotas monetų kalėjas, užrašas lotynų kalba AVREVS NVMMVS LITVANIAE, Lietuvos monetų kalyklos ženklas.

Nauja auksinė moneta

Prieš porą metų Lietuvos bankas išleido pirmąją naujųjų laikų auksinę monetą. Ši vieno lito moneta buvo išpirkta per keletą valandų.

Pereitų metų gruodžio 21 dieną Lietuvos bankas išleido antrą auksinę monetą. Tai - 10 litų nominalas, pardavinėjamas po 120 litų. Moneta gaunama tik Lietuvos banko skyriuose Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Kol kas nukaldinta 4000 vienetų, iš kurių 1500 bus platinama Lietuvoje. Galimas dalykas, kad tiražas bus padidintas - bet ne daugiau kaip 25 000 vienetų .

Monetos autorius - skulptorius Giedrius Paulauskis, monetas nukaldino Lietuvos monetų kalykla Vilniuje. Aukso monetos svoris - 1.244 gramo, skersmuo - 13.92 cm.

„M .P." inform.

PLB Valdybos vicepirmininkė kultūros reikalams

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba padidėjo viena nauja bendradarbe - PLB kultūros reikalais dabar rūpinasi JAV lietuvių visuomenininkė ir bedruomeninkė Laima Žliobienė.

Laima Žliobienė (Leonaitytė) gimė Kaune, Lietuvoje. Gimnazijas lankė Vokietijoje: Ravensburge ir Kemptene. Priklausė skautėms. Į JAV atvykusi, baigė Hartford Public High School (Connecticut valstijoje). Studijuodama buvo Hartford School of Music ir De Paul School of Music (Čikagoje) stipendininkė. 1956 m. baigė De Paul universitetą su Bachelor of Arts laipsniu iš modernių kalbų (vokiečių, prancūzų, anglų) literatūros ir muzikos. 1956 - 1957 metais lankė Pedagogikos kursus University of Indiana, meno istoriją - Roosevelt universitete ir Chicago Art institute. Dvyliką metų dirbo mokytojos darbą Beverly Shores ir Michigan City Public Schools (Indiana) pradžios mokyklose, Vasario 16-osios gimnazijoje . Buvo Dariaus ir Girėno lituanistinės mokyklos valdybų iždininkė ir sekretorė, dirbo su Americans for Lithuania's Freedom, Saulute ir kitomis labdaros bei kultūrinėmis organizacijomis, buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos vicepirmininkė.

Dabar šeši PLB Valdybos nariai yra iš JAV (Vytautas Kamantas, Regina Kučienė, Milda Lenkauskienė, Algis Rugienius, Horstas Žibas ir Laima Žliobienė), du iš Kanados (kun. Edis Putrimas ir Audrius Šileika), du iš Vokietijos (Rimas Baliulis ir Tomas Bartusevičius) ir po vieną iš Australijos (Gabrielius Žemkalnis), Rusijos (prof. dr. Vytis Viliūnas) ir Ukrainos (Danutė Čornij).

Vytautas Kamantas

BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

Su "Mūsų Pastoge" atsisveikinant

(Kalba, pasakyta Sydnėjaus Lietuvių Namuose 1999 m. gruodžio 15 d.)

Bronius Žalys

Mieli Spaudos Sąjungos Vadovai, „Mūsų Pastogės" Bendradarbiai, Rėmėjai ir Skaitytojai,

Mūsų Pastogės redaktoriaus Broniaus Žalio išleistuvės Lietuvių Namuose: iš k. – dr. V. Doniela, D. Donielienė, A. Laukaitis, P. Žalienė, B. Žalys, Spaudos Sąjungos pirm. V. Patašius.

sunkoka man šiandien kalbėti, kai nori nenori reikia palikti įprastą, mėgstamą darbą ir pasitraukti į užpelnytą ar neužpelnytą pensininko ramybę!.. Niekas, ačiū Dievui, iš „Mūsų Pastogės" redaktoriaus pareigų nevarė, leidėjai buvo taip pasiutusiai mandagūs, kad net turėjau treptelėti koja vyriausiai Spaudos Sąjungos galvai, kad jau laikas surasti naują redaktorių, nes senasis darosi niekam nebetinkąs ir jau baigia įžengti į savo amžiaus pirmąją šimtinę!..

To pasekoje, šį vakarą ant redaktoriaus stalo jau guli suredaguotas kalėdinis „Mūsų Pastogės" numeris, rytoj keliausiantis į spaustuvę, o po to – pas skaitytojus su buvusio redaktoriaus paskutiniu „sudie"!

O dabar truputėlį istorijos, kurią visi, nebe pirmos jaunystės redaktoriai labai mėgsta!.. Su „Mūsų Pastoge", anuomet 4 psl. laikraščiu (kurio ketvirtį užėmė anglų kalba rašyti straipsniai), susipažinau tais pačiais, jos išleidimo metais – 1949-aisiais. Man gyvenant Viktorijos Gipslando „buše" ir atliekant privalomą dvimetę darbo sutartį, kurią anuomet turėdavo atlikti kiekvienas padorus „dypukas", spaudą atsiųsdavo pažįstami iš Sydnėjaus. O pačioje „Mūsų Pastogėje" bendradarbiauti pradėjau turbūt apie 1960-kelintus metus, kai užsidarė „Australijos Lietuvis", kuris buvo pasikvietęs mane nuolatiniu bendradarbiu.

Berods nuo 1954 m. mes, skautai, leidome tokį rotatorinį laikraštėlį – „Pėdsekį". Susitaręs su tuometiniu redaktoriumi Vincu Kazoku, perkėliau jį į „Mūsų Pastogę", kur jis 3 metus ėjo kaip mėnesinis jos priedas – 8 psl. lankstinukas. Vėliau dar kurį laiką tą priedą, pavadinę „Skautų padangėje", leidome atskiru puslapiu.

Mirus a.a. Vincui Kazokui, kol buvo ieškomi nauji redaktoriai – 1984-aisiais ir 1986-aisiais – vėl teko padirbėti savaitraščio redakcijoje. Bet 1991-ųjų rugpjūčio mėn. „pakliuvau" ilgesniam laikui, „ištrūkdamas" tik besibaigiant antrajam tūkstantmečiui – šįvakar!..

Tie aštuoneri (su trupučiu) metai, praleisti šiame darbe, buvo fantastiški: mėgstamas, nors ir nelengvas darbas, o kas svarbiausia – šaunūs, draugiški bendradarbiai, redakcijos darbuotojos, įskaitant „bosus" (viršininkus) – Spaudos Sąjungos Valdybos narius, su kuriais bendradarbiaujant neteko ne tik aštresnį žodį pasakyti ar iš jų išgirsti, bet kurie šokdavo į talką, jei tik jautė, kad jos reikia!.. Ypač esu dėkingas p. Vytautui Patašiui ir dr. Vytautui Donielai bei Spaudos Sąjungos Valdybos nariams – Antanui Laukaičiui, Vyteniui Šliogeriui, Kęstučiui Protui.

Nesunku rasti padėkos žodžių ir redakcijos bendradarbėms – p.p. Daliai Donielienei, Zitai Bartkevičienei ir Jadvygai Dambrauskienei – guvioms darbuotojoms, geroms bičiulėms. Ypač esu dėkingas p. Daliai Donielienei, kuri, man išėjus atostogų, pavaduodavo, perimdavo redaktorės pareigas. O aš, žinodamas, kad laikraštis yra gerose rankose, grįžti neskubėdavau – atostogos užtrukdavo po 3 su kaupu mėnesius!..

Negaliu užmiršti ir nuoširdžiai nepadėkoti ir „Mūsų Pastogės" bendradarbiams – Lietuvos politinio gyvenimo stebėtojams, kurie pasišventusiai ir be jokių honorarų (ir net didelių prašymų) visus šiuos metus dirbo, tai: dr. Vytautas Doniela, dr. Algimantas Kabaila, dr. Danius Kairaitis, Anskis Reisgys, Jurgis Rubas ir dr. Saulius Varnas, o Vytautas Patašius stropiai kas savaitę ruošė pasaulio įvykių apžvalgas. Dr. Genovaitė Kazokienė rašė išsamias Australijos lietuvių menininkų darbų apžvalgas, kai p. Isolda Poželaitė-Davis, AM, ruošė straipsnius įvairiomis lietuviškomis kultūrinėmis temomis, gi Rita Baltušytė-Ormsby brūkšteldavo straipsnioką kitą, perpintą lengvu jumoru, vienokia ar kitokia lietuviškojo gyvenimo tema.

Neužmirštu „Pastogės" ir Australijoje gyvenų poetai, deja, jų kūrinių, dėl vietos stokos, net ir labai norėdami, nedaug galėjome spausdinti. Tai – Juozas Almis Jūragis, Lidija Šimkutė, Aldona Veščiūnaitė ir Aldona Prižgintaitė.

Be honorarų, be padėkos žodžių per tuos visus metus dirbo ir keliasdešimt „Mūsų Pastogės" korespondentų – Australijos lietuviškojo gyvenimo įvykių stebėtojų, fotografų, pranešėjų iš įvairių Australijos vietovių – jie visi spaudos darbe nepamainomi ir be jų „Mūsų Pastogė" nebūtų buvusi tokia, kokia ji buvo.

Negaliu užmiršti ir dar vienos grupės gerų žmonių, kurie nuoširdžiai padėjo gal ne tiesiogiai pačiam laikraščiui, bet jo redaktoriui, pėstute bekulniuojančiam ankstų rytą į darbą, nuveždami ar parvežd ami jį ar į patį darbo centrą – Lietuvių Namus Bankstowne, ar į už poros kilometrų esančią Engadinės stotį. Tai sodybiečiai – p. Valė Stanevičienė, Vytautas Vaitkus, kurie, nors ir žinojo, kad redaktorius „gerai uždirba", bet visvien savo mašinos neturi. Ir dar vieną sodybietį reikėtų paminėti – tai Juozas Makūnas, kuris savanoriškai kas savaitę į Sodybą pristato tik ką išėjusią „Mūsų Pastogę".

Pati paskutinė mano padėka – žmonai Palmyrai – drauge su manim kas rytą 5 val. kėlusiai, pusryčius ruošusiai, iki vartų palydėjusiai, o trečiadienių vakarais lig išnaktų laikraščio korektūrą tikrinusiai ir ketvirtadienių rytais drauge su manimi į spaustuvę pėdinusiai, kad užbaigti laikraštį... Ačiū, Palmyra!

Mano nuoširdžiausia padėka ir Jums visiems, bičiuliai, talkininkai, „Mūsų Pastogės" darbuotojai už šį vakarą bei suruoštą atsisveikinimą!

Geriausi linkėjimai tiems, kurie dirbs po manęs! Atminkite, tol kol „Mūsų Pastogė" bus gyva, gyvuos ir mūsų bendruomenė! Ačiū už dėmesį.

◆◆◆

Gatvės vardas Aidui Kubiliui

Berods pirmą kartą čionykštėje išeivijoje lietuvio vardu buvo pavadinta Australijos miesto gatvė. Kaip artimieji ir „M.P." skaitytojai prisimena, lankydamasis Lietuvoje praeitų metų rugsėjo 4 dieną prie Mosėdžio (Žemaitija) netikėtai mirė vos 41 metų amžiaus Aidas Kubilius. Palaidotas jis buvo Adelaidėje rugsėjo 15 dieną.

Baigęs mokslus a.a. Aidas apie 20 metų dirbo South Australia Housing Trust įstaigoje, kuri stato ir administruoja valdiškus namus bei butus remtiniems asmenims. A.a. Aidas buvo sutikęs vadovauti šios įstaigos padaliniams keliuose Pietų Australijos miestuose, ir paskutiniu metu apie tris metus buvo išbuvęs įstaigos vadovu Port Lincoln apygardoje. Kaip ir kitur, a.a. Aidas buvo labai mėgiamas savo bendradarbių bei savivaldybės tarnautojų. Tą rodo ir tai, kad į jo laidotuves iš už 800 km esančio Port Lincoln paskutiniam atsisveikinimui ir nuoširdžios pagarbos išreiškimui buvo atvykę apie 50 bendradarbių ir pažįstamų.

Prisiminti a.a. Aido nuopelnus, Port Lincoln mieste jo vardu („Aidas Court") buvo pavadinta gatvė, esanti prie Pamir Street ir Barley Road sankryžos. Dedikacija įvyko praeitų metų gruodžio 15 dieną. Iškilmes pravedė Frank Pedler (Chief Executive Officer, Port Lincoln), Greg Black (General Manager, South Australia Housing Trust) ir Andrew Clough (dabartinis SA Housing Trust vadovas Port Lincoln apygardai). Savo kalbose jie pabrėžė a.a. Aido malonią ir rūpestingą asmenybę, pasišventimą savo darbui ir gilų supratimą tų, kuriems Housing Trust gali padėti. Pasak jų, a.a. Aido šviesų įnašą puikiai pajuto Port Lincoln gyventojai, todėl labai pridera, kad jo vardas liktų gyvas šio miesto istorijoje, simboliškai prisimenamas vienos gatvės vardu.

Šalia oficialių miesto ir SAHT atstovų dedikacijoje dalyvavo apie 60 - 70 asmenų, jų tarpe ir iš Adelaidės atvykę a.a. Aido artimieji. Tarp svečių garbingą vietą užėmė našlė Ramona (buvusi sydnėjiškė Karpavičiūtė), kuri dedikacijos metu pabrėžė Port Lincoln miesto draugiškumą ir iniciatoriams padėkojo už a.a. Aido įamžinimą tokiu konkrečiu ir istoriškai išliekančiu būdu. Dedikacijoje dalyvavo abu vaikučiai: sūnelis Kostas ir dukrytė Lina, taip pat a.a. Aido tėvas Augustinas Kubilius ir brolis Linas Kubilius.

A. Kubiliaus garbei pavadintoje gatvėje Aidas Court. Centre: našlė Ramona Kubilienė, sūnus Kostas ir dukra Lina. Kairėje: Greg Black (General Manager, South Australia Housing Trust), dešinėje: a.a. Aido tėvas Augustinas Kubilius. Toliau stovi, kairėje: brolis Linas Kubilius, dešinėje: Andrew Clough (SAHT vadovas Port Lincoln apygardai).

Pagerbtasis Aidas Kubilius yra žymaus Nepriklausomos Lietuvos kūrėjo bei veikėjo, buvusio teisingumo ministro Stasio Šilingo anūkas, nes Aido mama Rusnė yra viena iš Stasio Šilingo dukrų. Patsai Stasys Šilingas su žmona Emilija bei dukra Raminta 1941 metais buvo ištremti į Sibirą. Atskirtos žmona ir dukra dar karo metu mirė badu, įkalintas Stasys Šilingas, praradęs sveikatą, Lietuvon grįžo tik 1961 metais. Praeitais metais įvyko šių Sibiro kankinių perlaidojimas, į kurį su keliais artimaisiais buvo nuvykęs ir a.a. Aidas. Deja, sutrikus širdžiai iš tos kelionės jis grįžo tik amžinam poilsiui Adelaidės kapinėse.

Visi giminės, artimieji ir pažįstami prisimins Aidą kaip nuostabiai puikią asmenybę. Džiugu ir pasigėrėtina, kad šią asmenybę nuolatiniu priminimu įvertino Port Lincoln miesto bei South Australia Housing Trust vadovai.

Vytautas Doniela

Didžiai gerbiamam "Mūsų Pastogės" Redaktoriui Broniui Žaliui

Visų lietuvių vardu tariame Jums nuoširdų AČIŪ už mūsų bendruomeninio laikraščio "Mūsų Pastogė" redagavimą ilgus metus.

Mes pasigesime Jūsų nuoširdaus bendradarbiavimo su ALB Krašto Valdyba, Jūsų tolerancijos, kantrybės bei pasišventimo puoselėjant lietuvišką žodį spaudoje.

Linkime Jums tikrai užsitarnauto poilsio ir giedrių dienų ateityje. Lai niekas Jums nebesako – didelio šia daikto išleisti "Pastogės" numerį.

Su pagarba Janina Vabolienė,
ALB Krašto Valdybos pirmininkė

Baltas drugelis romantikos audrose

VLADAS BRAZIŪNAS

Ketvirtą Juozo Almio Jūragio eilėraščių rinkinį "Tik sapno ugnį jausi" šiemet Vilniuje, pirmąkart Lietuvoj, išleido Viliaus Užtupo leidykla, šiaip jau gal labiau žinoma mažatiražiais (kartais ir itin mažaformačiais) bibliofiliniais leidiniais. Knygon įdėtas ir palydimasis profesorės Viktorijos Daujotytės žodis. Neatsitiktinai jis pradedamas bendresnėmis

Poetas Juozas Almis Jūragis

mintimis apie eiliuotą rašymą ir poeziją, apie tai, kas yra viena ir kas yra kita: "Eilėraštis - dar nebūtinai poezija, menas. Eilėraščių parašyta daug ir dar daugėja. Poezijos nei buvo, nei bus per daug. Eilėraščius kaip žolę perauga kita žolė. Poezija išlieka ilgiau, retais atvejais - per amžius. Bet nėra neperžengiamos sienos tarp eilėraščių ir jau - poezijos. Visa, ką galima perskaityti kaip poeziją, ir yra poezija. Poezija tam, kuris perskaito. Eilėraščiai, kurių autoriai net nepaminimi literatūros istorijoje, yra buvę nuoširdžiai skaitomi, atsimenami, palikę pėdsaką jei ne kultūroje, tai žmonių likimuose".

Eilėraštis yra žanras. Rašymo, pasaulėjautos, mąstymo forma. *Poezija*... Bent jau aš nemokėčiau jos apibrėžti. Ralphas Waldas Emersonas, gyvenęs aname šimtmetyje, esė "Poetas" irgi sakė: "Nėra kriterijų, kas yra poezija, o vien ginčai dėl jų". Nuoširdus Lietuvos bičiulis latvių poetas Pėteras Brūveris šiemet išleistan savo rinkinin "Žiedai praradėjams!" ("Ziedi zaudetajiem!") įdėjo ir įsimintiną eilėraštį "tai, ką vadinam poezija" ("ta, ko mes saucam par dzeju"). Literatūros kritikui (irgi latvių) Gunčiui Bereliui šis eilėraštis leido ir recenziją taip pavadinti, ir plačiau pasamprotauti: "Kodėl ne tiesiog "poezija"? Eilėraščio tekste žodis "poezija" nepaminėtas, yra tik širdingai intymi "jinai". Tai todėl, kad poezijos sąvoka tenusako kiaurą nieką, kadangi vien tik liudija, jos tekstas sudalytas strofomis ir surašytas trumpomis eilutėmis. Be to, ir niekam verti parimavimai, amžinai nenueinantys nuo lūpų, taip pat vadinami poezija. Tai, ką vadinam poezija, galėtų būt, pavyzdžiui, angelų plunksnos (jei tik žinotumėm, kuo angelų plunksnos skiriasi nuo žąsų ar žvirblių plunksnų). Yra "kai kas", kam nusakyti nežinia kodėl dėstom raides p,o,e,z,i,j,a. "Tai, ką vadinam pozija". Kas ji yra, kodėl ji reikalinga, kodėl kartais praradimo meno virtuozas apsėdamas poezijos rašymo, kodėl kartkartčiais visiškai nerišlus žodžių rinkinys pačiu smaigaliu pataiko kokio nors mįslingo jutimo organo giliai slypinčian nervan, - tebėra nežinoma". Arba, kartojant V.Daujotytės žodžius: "Poezija tam, kuris perskaito".

Tie, "kurie perskaito", kurie bent geranoriškai linkę perskaityti J.A.Jūragio eilėraščius kaip sau artimus, kurie panoro bent kiek daugiau išgirsti apie jų autorių, didžiąją gyvenimo dalį praleidusio tolimoje Australijoj, - tie sekmadienį, gruodžio 5-ąją, rinkosi Vilniaus mokytojų namų svetainėn. Dalyvavo dr. V.Užtupas, poetas V.Braziūnas, aktorius A.Paulavičius, dainų autorius ir atlikėjas J.A.Jūragio kūrybos populiarintojas V.Kurnickas, pianistė I.Čiurilaitė. Deja, ketinusiam taip pat čia būti poetui J.Strielkūnui sutrukdė liga. Užtat A.J.Jūragio eilėraščius ir jo (bei Vinco Kazoko) žodžiais Vytauto Kurnicko (Lietuvos operos ir baleto teatro solisto) sukurtas dainas, vakaro dalyvių kalbas apie naująją knygą gražiai papildė "vienintelio tikro australo" šiame vakare Vinco Augustinavičiaus, po penkiasdešimties metų grįžusio tėvynėn, pasakojimas apie Australijos lietuvių gyvenimą, apie didžiules ir vaisingas pastangas svetimoje aplinkoje puoselėti savo tautines, kultūrines, religines vertybes. Apie išskirtinį vaidmenį tokių šviesuolių kaip Vincas Kazokas bei Juozas Almis Jūragis, "kurie tikrai neleido tautinei ugnelei užgest širdy".

Tad kas J.A.Jūragio knygoj buvo įžvelgta, išskaityta ir perskaityta? Kiekvieno vis kitaip, bet ne taip jau mažai.

Bent man gražiausi pasirodė tie knygos eilėraščiai, kur, tegu ir nerimuotais, paprastais žodžiais, ramiai ir blaiviai kalba gyvenimo patirtis:

Dabar,
po pusės šimtmečio,
aš jau ilgiuosi saulėlydžio.
Dabar esu, kas esu -
žmogus pavargęs,
gyvenimo bangų nuskalautas,
išbalintas.

Širdimi pervertinu viską,
širdimi susigrąžinu viską,
kuo galėjau gyvenime džiaugtis,
ko, apakęs žemiškajai būčiai,
tada nepastebėjau...

"Alyvų žydėjimas saulėlydyje", p. 40

Jauti, kad tai tikra. Ir ta balta spalva ("gyvenimo bangų... išbalintas") - tarsi praregėjimas, atakus "žemiškajai būčiai", kuri taip dažnai kituose eilėraščiuose romantiškai priešinama pakylėtoms bendrybėms ar tiesiog ignoruojama. Gražią estetinę patirtį į savo dainas įlydę mūsų protėviai baltą spalvą (po teisybei, ji juk net ne spalva - visų spalvų pilnatvė) regėjo itin kilnią: *baltieji broleliai; brolis baltakojis; o, kad aš būtau / balta ir raudona!*.. Šitaip asmeninė patirtis neįučia tvirtai atsiremia į tautos, į jos amžių patirtį. Asmeniška, širdimi susigrąžinta, tampa visuotina, visuotinai vertinga.

Ir lygiai gražus kitas polius: gryna, laki lyrika be kokių nors pamokymų ar išvedžiojimų. Kaip Lidijai paskirtas eilėraštis "Balti drugiai" (p. 49):

Bučiuoja vėjai mūsų veidus.
Nusišypsok džiugiai,
Virš rožių, chrizantemų skraido
Balti drugiai...

Juo viltingiau, kad šis lengvutis, gyvasties plazdėjimo kupinas eilėraštis parašytas dar taip neseniai, 1995-ųjų liepą. "Ir nėra dalykų visiškai mažų", - vienam eilėrašty ("Parnešiu tau žvaigždžių vainiką", p. 19) sako autorius. Tie mažyčiai balti (vėl...) *drugiai* iš tikrųjų rodosi gražesni, tvaresni, o ir tikrai didesni už daugelį romantiškų *žvaigždžių vainikų*. Jų (kuklių drugelių, ne akinamų žvaigždžių) skrydis per eiliuotos romantikos audras - jau poezijos linkui.

Jūragis A. TIK SAPNO UGNĮ JAUSI. - V.: Viliaus Užtupo leidykla, 1999.

"Literatūra ir menas", 1999.12.08.

NAUJI METAI – NAUJI POEZIJOS LAPAI

Juozas Almis Jūragis

NAUJIEMS METAMS ATĖJUS

Tegu Metai Nauji mums širdžių neįskaudina
Prie plataus okeano bangų suaudrėjusių,
Kur mums lemta suausti gyvenimo audinį
Iš margųjų gijų – iš dienų – laiko vėjuose,

Mūsų metai nueis praeitin nedejuodami
Ir linksmi, tartum broliai, darbymetį liudiję...
Mes priimkime viską, kas lemta ir duodama,
Įtikėkime laime ir vakaro gūdyje...

Audžiam drąsiai gyvenimo painųjį audinį,
Širdį džiugina Žemė, marga, šimtaspalvė,
Ir kas mielą dienelę mus ugdo ir jaudina
Spindulių, saulės siunčiamų, salvės...

LAIMĖ ŠIRDĮ PAKERĖS

Nauji Metai žinią neša,
Kad išauš diena didi,
Kai kiekvienas kraujo lašas
Varpeliu skambės širdy...

Būsi vėl naujai atgijęs,
Mintys varžtų neturės,
Ir Naujųjų Metų gijos
Laime širdį pakerės...

Metai bėgs, skubės į priekį,
Drąsiai ženk taktu dienų,
Ir sulauksi to, ko sieki,
Kaip brangiausių dovanų...

Jaunojo Simankevičiaus knyga anglų kalba

"Kelionė į Santiago"

Šiais materialistiniais laikais daugumą esame nutolę nuo dvasinių reikalų, tikėjimo, gyvenimo paslapčių. Visi skubam, neturim laiko... Nors senais laikais nebuvo turistų, žmonės keliaudavo jau ir tuomet, tik kelionių tikslai buvo kitokie. Dar prieš viduramžius keliautojai - piligrimai lankydavo šventas vietas: Romą, Jeruzalę ir Santiago de Compostela. Štai ir mūsų tarpe atsirado keliauninkas, kuris pasiskaitęs ir ištyrinėjęs piligrimų keliones pasirinko vieną jų – Camino de Santiago. Tai mums gerai pažįstamas Almis Simankevičius, Danutės ir Viktoro Simankevičių sūnus. Matyt paveldėjo gabumus iš savo talentingų tėvų.

Almis Simankevičius pasirašo savo knygos skaitytojams. Jurgio Janavičiaus nuotr.

Kelionė iš Pamplonos iki Santiago šiaurės Ispanijoje sudaro 665 km. Almis su savo drauge Carol atliko šią piligrimų kelionę pėsčiomis per 25 dienas. Keliaudamas rašė dienoraštį anglų kalba. Grįžęs į Sydnėjų nuo darbo atliekamu laiku užrašus kruopščiai pertvarkė ir paruošė spaudai. Knygą apipavidalino jo brolis Mindaugas.

Nedidelio formato 140 puslapių knygelė dailiai apiforminta, originalus viršelis, įdomios nuotraukos. Patrauklus ir įdomus turinys verčia skaitytoją susimąstyti. Ne vienam ateis mintis, o gal ir aš galėčiau tokią kelionę atlikti? Diena iš dienos žygiuoji su Almiu ir Carol, dažnai siauru keliuku per kalnus, per klonius, tai šalti vėjai pučia, tai slėny karšta saulė degina. Pro kaimus, kurie per šimtus metų nepasikeitė, trobos surėstos iš akmenų, kai kuriose žmonės gyvena, laukuose dirba, labai draugiški pakeleivingiems piligrimams. Kai kur matyti pilių griuvėsiai. Dažnos piligrimų nakvynvietės ir užeigos užsilikusios iš gilios senovės. Sutinki piligrimų iš viso pasaulio. Į kelionę Camino de Santiago jau vienuoliktame šimtmetyje traukdavo daugybė paprastų žmonių, princų, karalių, šventųjų. Almis pateikia nemažai istorinių faktų, legendų bei pasakojimų. Paskutiniuose knygos puslapiuose yra daug informacijos ir patarimų besidomintiems šia kelione.

Gruodžio 11 dieną Sydnėjuje įvyko Almio Simankevičiaus knygos pristatymas. Buvo parduota daugiau kaip 100 egzempliorių. Susirinko gausus būrys žmonių, gana daug jaunimo. Pasidalinęs kelionės įspūdžiais, Almis parodė nuotaikingas skaidres iš jos. Knygą galima įsigyti šiuo adresu: **Good Walking Books, P.O. Box 1112, North Sydney, 2060.** Kaina $ 19.95.

Jolanta Janavičienė

Žengiant į naują tūkstantmetį

Skaičius 2000 atrodo toks šviežiai apvalus, kad jaučiamės ant tūkstantmečio slenksčio, nelaukdami, kol mokslininkai ir diletantai nuspręs, ar tas trečias tūkstantmetis jau prasidėjo, ar prasidės tik kitais metais. Daugelis jaučiasi pakiliai, lyg ant kokio slenksčio į kažką reikšminga. Tokia nuotaika darbavomės ir prie pirmosios šių metų „Mūsų Pastogės" laidos, kurią Tu, mielas skaitytojau, kaip tik dabar laikai rankose.

Numerį parengti labai padėjo ir Bronius Žalys, nesvarbu, kad jau oficialiai atsisveikinęs (žiūr. 5 psl.) su Australijos lietuvių savaitraščiu, kuriam pašventė aštuonerius metus.

Gruodžio 15 d., trečiadienį, paruošęs spaudai praeitų metų „Pastogę" Nr. 51 - 52, Bronius su žmona Palmyra nusileido į Lietuvių Klubo valgyklą, kur jų laukė gražus būrys (gal 30) draugų bei draugių, spaudos bendradarbių ir oficialių Lietuvių Bendruomenės asmenų (šios kategorijos tą vakarą labai griežtų ribų neturėjo).

Broniaus charakterį gal geriausiai nusakė išleistuvių vakarienėje kalbėjusi ir redakcijos darbuotojų bei Spaudos S-gos Valdybos narių dovanas (sidabrinę olimpiados atminimo monetą ir vaizdo juostą apie Australiją) įteikusi Jadvyga Dambrauskienė. Ji sakė, kad beveik per dešimt bendravimo metų taip ir nesupratusi, kaip reikia į Bronių Žalį kreiptis. Pavadintas redaktoriumi, jis sakydavo, kad tai netinka, nes iš tikrųjų, joks jis redaktorius, tik taip sau jam spaudos darbas prie širdies. Pavadintas ponu, prieštaravo esąs paprastas Aukštaitijos kaimo bernelis. Tituluojamas poetu liepdavo nesijuokti; priminimas, kad yra išleidęs dvi poezijos knygas, mažai „mačydavo".

Lietuvos garbės konsulas Viktoras Šliteris savo sveikinimo (nesinori sakyti, atsisveikinimo) kalboje į vakarėlio garbės svečią kreipėsi „broli Broniau", kadangi tai vienintelis titulas, dėl kurio jis niekada neprieštarauja.

Šiltai nuskambėjo ir Tamaros Vingilienės žodis brolio Broniaus grįžimo į Lietuvą proga. Vaišių ir kalbų koordinatoriaus pareigas vykdė Bendruomenės Spaudos Sąjungos Valdybos pirmininkas Vytautas Patašius.

Kad ir apgailestauta dėl to, kad Bronius išvažiuoja, mus čia vienus palieka, išleistuvių nuotaika nebuvo liūdno atsisveikinimo. Ir ne be reikalo!

„Mūsų Pastogei" pavyko užverbuoti Bronių nuolatiniu, ypatinguoju ir specialiuoju korespondentu Lietuvoje.

Taigi, prie populiariųjų „Lietuvos gyvenimo apžvalgų" prisidės ir poetiškesniu žvilgsniu vertinti vaizdai „iš arti". O be to, iki gegužės, kai Bronius ir Palmyra jau tikrai pakels sparnus į Lietuvą, dar liko gražaus laiko ir niekas nepatikės, kad Bronius iškęs daugiau kaip keturis mėnesius nieko neparašęs. Tad, iki kuo greičiausio susitikimo Tavo mylimo laikraščio puslapiuose, pone Redaktoriau, Poete, Broli.

Naujoji redkolegija stengsis žygiuoti per 51 metus (taip, laikas bėga) „Mūsų Pastogės" pramintu taku. Laikraščio puslapiuose stengsimės rasti vietos įvairioms temoms, nuomonėms; norėtume pritraukti skirtingo amžiaus ir įsitikinimų skaitytojus (visiems įtikti ir be kailio nelikti).

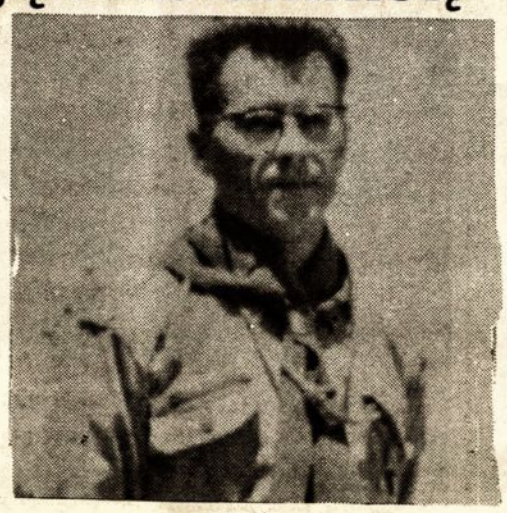

Brolis Bronius jaunystėje

Šiame numeryje rasite naujovę - Jaunimo puslapį anglų kalba, jį parengė ir ateityje kartą per mėnesį rengs Melbourne gyvenanti jauna lietuvaitė kompiuterių vaizdo specialistė Melisa Savickaitė, X Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengimo komiteto reklamos direktorė. Puslapyje rasite ALJS pirmininkės Vidos Luimaitės straipsnį apie svarbiausią pasaulio lietuvių jaunimo subuvimą 2000 metų pabaigoje Australijoje. Atsiliepimų į Vidos mintis tikimės sulaukti ir iš jaunimo, peržengusio oficialią šios amžiaus grupės ribą.

Mūsų pastangos laikraštį atjauninti ir skaitytojus suvienyti „Jaunimo puslapiu" nesibaigia. Vos prasidėjus 2000 metams, kreipėmės į trijų imigrantų iš Lietuvos „bangų" atstovus su prašymu papasakoti apie pirmuosius Australijoje sutiktus Naujuosius metus.

1931 - Ona Baužienė, BEM:

Buvome tik prieš keturis mėnesius atplaukę į Sydnėjų, kelionė liuksusiniu „S.S. Ormonde" laivu truko beveik du mėnesius. Australiją, kaip ir visą pasaulį, tuo metu slėgė didžioji ekonominė depresija. Tačiau, mano vyro Antano Baužės ir mano gyvenime nuo išlipimo į krantą Wooloomooloo uoste 1930 metų rugpjūčio 30 dieną iki metų pabaigos įvyko daug neeilinių įvykių.

Svarbiausias, aišku, tas kad lapkričio 13 d. gimė mūsų pirmoji dukrelė Irena. Gimdžiau aš Crown St. ligoninėje, gyvenome tuo metu Redferne, prisiglaudę pas mano vaikystės draugą Juozą Plaušinį ir jo žmoną Izabelę, kurie Australijoje buvo praleidę jau apie dešimt metų.

O prieš Naujus metus persikraustėme į savo namus Paddingtone, kur vyrui netikėtai pavyko nusipirkti maisto parduotuvę. Jei įdomu palyginti kainas su šiais laikais, tai parduotuvė su nemažu butu kainavo 60 svarų, savaitės atlyginimas tuomet buvo 4 svarai.

Buvome pavargę, bet laimingi. Pirmuosius savo Naujus metus Australijoje sutikome labai kukliai. Dabar jau neprisimenu nei ką valgėme, nei ką gėrėme, bet tikriausiai be šampano ar šiaip kokio putojančio vyno taurės neapsiėjome.

Laikai buvo sunkūs, puotos apskritai niekam nerūpėjo, o mes dar su mažu vaiku ir tik bepradedą kurtis. Nieko ypatingo negaliu prisiminti gal ir todėl, kad Australijoje, priešingai nei mano vaikystės šalyje Škotijoje (gimiau 1904 metais Vokietijoje), triukšmingai ir iškilmingai sutikti Naujuosius metus nebuvo mados. Australai daugiau reikšmės skyrė Kalėdoms.

Ot, vėliau, ypač kai baigėsi karas, tai bent būdavo lietuvių baliai! Išsinuomodavome net Sydnėjaus Town Hall.

1949 - Viktoras Baltutis:

Po Kalėdų iš Melbourno grįžome į Yallourn.

Artinosi Naujieji Metai – 1949-ieji. Kur juos sutiksime? Kalbamės, bet nerandame jokios padoresnės minties ar sumanymo. Keletas lietuvių dirba pamaininį darbą ir Naujus Metus teks sutikti darbe. Gal tik didžiulės elektrinės švilpesys paskelbs Naujųjų Metų pradžią. Kalbamės apie sutiktus Naujuosius Metus dar Lietuvoje. Kaip jie ten juos sutiks po žiauria sovietų okupacija? Daug lietuvių išgabenta į platųjį Sibirą. Mes tolimojoje Australijoje rudosios anglies kasyklose saulės deginami atliekame mums skirtą dvejų metų sutartį.

Pranas, pažįstamas iš Vokietijos stovyklos, siūlo man susitikti vienoje lietuvių šeimoje. Tuo metu jau buvo atvykusios kai kurių vedusių vyrų žmonos ir jiems pavyko išvengti palapinės gyvenimo. Susiradę anglių kasyklų miestelyje mažą vieno kambario ir virtuvės butelį, kukliai įsikūrė. Bet vėl bėda: Viktorui K. ir Vladui K. tenka vakarinė pamaina ir jie grįš tik prieš dvyliktą. Nusprendėme susitikti šešiese pas Viktorą, mažame jo butelyje ir ten sutikti Naujuosius Metus. Viktoras turėjo seną gramofoną ir keletą dar Danieliaus Dolskio įdainuotų plokštelių. Taigi, muziką ir vietą turime.

Po darbo su Pranu išvykome į miestelį, kur apsipirkome įvairiausia užkanda ir gėrimais. Bandėme surasti silkių, bet teko pasitenkinti sardinkų konservais. Didelio pasirinkimo nebuvo. Viktoro žmona ir jos draugė jau mūsų laukė. Pradėjome užkandžiauti ir kalbėtis apie gyvenimą Australijoje. Pamažu gurkšnojome, prisilaikydami, nes norėjome sutikti Naujus Metus dar šviesiais protais. Šokdinome abi poniutes iš eilės. Jų veiduose šypsenos ir atgaiva. Po tiekos vargų ir kelionių pajutome tvirtesnį žemės pagrindą, nors tik laikinai, nes vis tikėjome grįžti į savo kraštą jei ne šiais, tai tikrai sekančiais metais.

Artinosi dvylikta valanda. Grįžo iš darbo Viktoras ir Vladas. Visi susėdome ir pripildėme stiklus brendės (šampano negavome pirkti). Dvyliktai valandai išmušus visi susikibę ratu sukomės ir dainavome „kranbambulį". Po to sveikinomės

Ona Baužienė su dukrele Irena Sydnėjuje 1930 m.

Laukiam 1949-jų, Yallourn, Viktoras Baltutis dešinėje.

linkėdami sekančius metus švęsti laisvoje Lietuvoje.

Likusieji stovykloje Naujus Metus sutiko miegodami ar palapinėje prie žibalinės lempos su saldaus vyno ar brendės stiklu. Ne vienam nubyrėjo skaudi ašara, prisiminus savo paliktus namus, tėvus, brolius ir seseris. Kiek dar metų blaškysimės po platųjį pasaulį iki galėsime vėl visi susirinkti prie savo namų židinio savųjų tarpe?!

Šiandien lyg iš tolių grįžta metai, praleisti Australijoje. Kiek daug svajota, kiek vilčių mirė neišsipildžiusių? Lietuva laisva, bet joje dar daug vargo ir neteisybės. Bet vilties žiburėlis vis dar spingsi, vis dar laukia grįžtančiųjų, bet nuvargę ir pasiklydę svetimuose kraštuose nebesurandame kelio į Savąjį...

Kornelija Kuckailytė 1999 m. Canterbury.

2000 - Kornelija Kuckailytė:

Aš Naujuosius metus sutikau namuose su savo mamyte Lijana ir tėveliu Kęstu. Mes gyvename Kogarah. Mano mamytei 2000 irgi pirmieji Nauji metai Australijoje, ji čia dar nepilnus metus, ir iš viso jai tik devyniolika. Mano tėvelis čia gyvena jau kelerius metus su darbo viza. Jis kaip ir mano dėdė bei senelis yra vieni iš kelių dešimčių Sydnėjuje dirbančių tinkuotojų iš Lietuvos. Kiek žinau, lietuviai statybose garsėja kaip labai geri darbininkai. Beje, mano tėvų vestuvės pernai vyko Lietuvių Klube Bankstowne.

Mano šeima kilusi iš Alytaus, tik aš viena – vietinė. Į Australiją ir apskritai Žemės planetą atvykau pernai gruodžio 8 dieną. Man rodos, Canterbury ligoninės tarpininkaujama. Atleiskite, ilgiau negaliu su jumis bendrauti, man labai merkiasi akytės. Naujųjų metų naktį irgi miegojau.

Ponios Onos ir mažosios Kornelijos pasakojimus užrašė šių eilučių autorė; p. Viktoras redakcijos paprašytas savo prisiminimus (iš Adelaidės) atsiuntė paštu. Visiems nuoširdus ačiū ir kuo geriausi linkėjimai Naujaisiais metais.

Daug laimės, džiaugsmo, geros sveikatos, linksmos nuotaikos ir dvasios ramybės 2000-siais linkime visiems „Mūsų Pastogės" skaitytojams. Tikimės, kad šiemet (tiesiogine ir perkeltine prasme) gims ne tik daugiau naujų skaitytojų, bet pasipildys ir jau esamų autorių gretos.

Rita Baltušytė
„M.P." redkolegijos vardu

2000-uosius metus skautai pradeda stovyklomis

Skautas ir stovykla – neatskiriamas vienetas. Gal dėl to, kad jaunimą visada viliojo gamta, gal dėl to, kad dabar, gyvenant miestuose taip pasiilgstama gamtos!.. O čia dar ir vienmečių draugystė, kurios jaunam žmogui niekas neatstos! Stovyklavimas - tai skautiškojo gyvenimo dalis - ir pati maloniausia!

❋ Mus pasiekusiomis žiniomis Melbourno „Džiugo“ tunto skautai - skautės 2000-uosius metus pradėjo skautų stovyklavietėje Gilwell Park, prie Gembrook'o. Stovykla tęsėsi nuo sausio 1 d. iki sausio 9 dienos.

Gaila, kad žinios apie šią stovyklą kitų valstijų brolius - seses pasiekė pavėluotai – gal dar būtų ir iš kitur atsiradę norinčių prisidėti.

❋ Sydnėjaus „Aušros“ tunto sesės ir broliai stovyklauja Camp Couts stovykloje, Waterfall, NSW. Stovykla prasideda sausio 8 d. ir baigiasi sausio 16 d. Sausio 15 d. ten pat, stovykloje, vyko ir Skautų Židinio sueiga. Bet apie tai - vėliau!..

❋ Kol kas neteko girdėti, ar šiemet stovyklavo Adelaidės „Vilniaus“ ir Geelongo „Šatrijos“ tuntai. Tikimės neužilgo susilaukti žinių ir iš jų.

B. Ž.

Pasiruošimai. **A.Karazijienės nuotraukos.**

Pasibaigė LSS vadovybės rinkimai

Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajoną jau pasiekė žinios apie ką tik pasibaigusius LSS vadovybės rinkimus JAV, įvykstančius kas trys metai. Išrinktieji vadovai pareigomis dar nėra pasiskirstę.

Jau yra žinoma, kas vadovaus Australijos lietuviams skautams. Rajono vadu perrinktas v.s. Henrikas Antanaitis. Be jo į LSS Tarybą iš Australijos rajono įeina v.s. Rasa Statkuvienė.

Šiuo metu LSS Australijos Rajone veikia šie vienetai: „Džiugo“ tuntas Melbourne, „Vilniaus“ tuntas, „Šatrijos“ tuntas Geelonge ir „Aušros“ tuntas Sydnėjuje.

Stipriausiai, atrodo, veikia Melbourno „Džiugo“ ir Adelaidės „Vilniaus“ tuntai.

Be šių vienetų Australijos rajone dar gyvuoja vyr. skautų Sydnėjaus ir Geelongo židiniai bei Melbourno skautininkų ramovė.

B.Ž.

Melbourno skautų stovykloje

Viena diena stovykloje

Ateina sausis ir norisi nuvažiuoti į skautų stovyklą bent vienai dienai. Pasakyta, padaryta.

Stovykla Gilwell parke, netoli Melbourno, labai gražioje vietoje – tikrame miške. Vakare jaunieji skautukai net savo palapinių nepasišviesdami negali surasti, o ir su šviestuvėliais ne ką geriau. Tačiau, kam būtų vyčiai! Jie surenka jaunesniuosius būreliais ir saugiai nuveda „namo“. Stovyklos viršininkė sako, kad vyčiai visais atžvilgiais stovykloje yra labai naudingi. Nežinau, kiek jų ten yra, bet mačiau į kūgį sustatytas 6 vyčių lazdas, tai gal tiek ir yra, nebent kiti buvo kur kitur.

Stovyklauja apie 60 skautų ir skaučių, maždaug lygiomis. Visai mažų tik 4, bet gana daug paauglių. Pusė jų nekalba lietuviškai.

Stovykla pavadinta „Knygnešių“ vardu. Įėjusi į valgomąją salę supratau, kodėl. Užsiėmimų metu skautai sužinojo apie caro laikų Lietuvos knygnešius – jų darbą, patirtus pavojus ir veiklos reikšmę. Ant sienų kaba skautų gaminti plakatai, vaizduojantys knygnešius. Štai kelios ištraukos iš užrašų ant tų plakatų: „Today I learnt that a knygnešys is a person that smuggled books from Prussia to Lithuania. The Knygnešiai risked their lives to do that“ (Martynukas); „Knygnešiai buvo labai geri žmonės, nes jie išgelbėjo lietuvių kalbą. Jie nešė knygas žmonėms. Valio knygnešiams!“ (Vytukas, kuris tik neseniai atvažiavo čia pasisvečiuoti iš Lietuvos); „When Russia tried to take over Lithuania, they closed all the Litho schools“ (Andrius).

Nuo knygnešių prieita ir prie senųjų rašytojų. Šalia knygnešių – skautukų darbo Maironio, Žemaitės, Donelaičio ir Baranausko portretai su informacija apie jų darbus. Užsiėmimų metu knygnešių kontrabanda į Lietuvą lyginta su "Kronikos" leidėjų kontrabanda iš Lietuvos.

Stovyklos palapinės pavadintos Lietuvos kaimų vardais. Visa stovykla suskirstyta į šešias užsiėmimų grupes, kurios pavadintos Lietuvos prezidentų ar vadovų vardais: Smetonos, Griniaus, Stulginskio, Landsbergio, Brazausko ir Adamkaus.

Dalis tų grupių darbo rezultatų irgi kabėjo valgomajame. Tai didesni plakatai apie tai, ką daryti kilus miško gaisrui, pasiklydus miške, prasidėjus audrai, įkritus į upę. Kiekvienas klausimas buvo visų darbo grupių išnagrinėtas, o paskui apibendrintas ir pateiktas plakato forma. Salėje buvo ir piešinių bei keramikos darbų paroda.

Virtuvėje dirbo tėvai ir skautai. Viskas labai švaru ir tvarkinga.

Turėdami laiko su draugais nuėjome pasižvalgyti po stovyklos apylinkes. Kitoje parko dalyje radome upelį, per kurį skautai vyčiai buvo pertiesę virvinį tiltą. Nedrįsau juo eiti, nors, sako, visi vyčiai juo perėjo ir tik vienam teko netyčia išsimaudyti. Netoli tilto yra ir visiems prieinama maudymosi vieta. Ten tuo metu buvę australiukai labai stebėjosi tiltu. Dar kiek toliau yra orientyro ir sumanumo tikrinimo įrenginiai. Ten vadovauja specialistai. Mūsų skautai jau irgi tenai yra buvę.

Kai grįžom, stovykloje virte virė veikla. Viršininkė niekaip negalėjo rasti bent poros skautų kažkokiam darbui, nes visi buvo užsiėmę neatidėliotinais vestuvių ruošos darbais.

Vestuvės stovykloje

Stovykla ruošėsi tikroms senoviškoms lietuviškoms vestuvėms. Atvažiavo sesė Aliutė, papasakojo, kokie būdavo papročiai, kokie svarbiausi vestuvių asmenys.

Staiga praūžė keistas vėjas ir visi sustingo. Jie net nepajuto, kad atskridę marsiečių erdvėlaivio keleiviai įslydo į jų vidų džiaugdamiesi, kad ir jie galės atšvęsti lietuviškas vestuves. Daug kas jiems atrodė nesuprantama. Keista buvo, kad visos merginos turėjo būti su sijonais. O iš kur tų sijonų – visoj stovykloj nebuvo nė vieno.

Jaunieji su tėvais.

Kviesliai.

Svočia ir piršlys.

Bet buvo pakankamai didžiulių įvairiaspalvių plastikinių šiukšlių maišų. Marsiečiai išradingi. Tuoj pasigamino sijonus, švarkus, net uodeguotą fraką! Kviesliai pasidarė smailias kepures ir kvieslių lazdas, papuoštas gėlėmis.

Merginos pynė vainikus; paparčių šakelėmis, širdelėmis ir popierinėmis girliandomis (negi laužysi šakas vainikams) papuošė pokylių salę. Virš jaunųjų stalo pakabino didžiulį „sodą“ su žvaigždelėmis ir skraidančiais paukščiais. Į pagalbą atėjo skautai vyčiai ir prieš pokylių salę pastatė gražią tvorą, kad paskui kriukininkai galėtų užtverti vartus. Marsiečiai susėdę miško aikštelėje dar mokėsi lietuviškų dainų. Pagaliau ruoša pasibaigė, viskas buvo sutvarkyta, iššluota ir kviesliai iškeliavo į kaimus kviesti svečių. Pamergės puošė ir dainomis virkdė jaunąją.

Atvykęs jaunasis su palydovais rado pamergių duris ir turėjo išsipirkti, o įėjęs į vidų jaunasis rado tik pūpsantį būrį merginų, uždengtų skaromis ir turėjo atspėti, kuri jo išrinktoji? Atspėjo! Jaunųjų pulkui su piršliu ir svočia išvažiavus į bažnyčią, pasilikusieji puošė jaunųjų stalą ir (kadangi tie marsiečiai vis dėlto gyveno skautų galvose) atsinešė savo maišiukus su indais ir sudėjo ant stalų būsimai puotai.

Atvyko dainuodami kriukininkai. Kadangi gražiai dainavo, tai jiems leido pasilikti, o ką jie padarė? Tučtuojau užtvėrė vartus grįžtantiems vestuvininkams ir šie vėl turėjo išsipirkti. Pagaliau jaunuosius pasitiko tėvai su duona, druska ir vynu. Marsiečiai buvo girdėję, kad jaunuosius barsto grūdais, linkėdami vaisingo gyvenimo. Kadangi gudrieji marsiečiai grūdų neturėjo, jie prisigraibė aplinkinių medžių sėklų ir jas barstė. (Įdomu, kokie iš tų sėklų bus jaunųjų palikuonys: lietuviai, australai ar marsiečiai?)

Jaunavedžių vargai tuo dar nepasibaigė: jų stalas užimtas, reikėjo „išpirkti sodą“. Ir tik tada galėjo prasidėti puota su dainomis, marčios ir kitais šokiais. Į vestuves buvo atvažiavę ir daugiau svečių iš Melbourno bei iš kitur, bet visiems vietos ir vaišių užteko. Vargšas piršlys vos išsisuko, kai atbėgę marčios brolis ir vienas pabrolys pasakė, kad jis melagis, apgavikas; siūlė jį pakarti ir net išvardijo, ką pagamins iš jo galvos, pilvo, rankų ir visko kito. Visiems ėmus šaukti, kad piršlį pakartų, vyrai ėmė jį gaudyti, bet marti pasigailėjo ir padovanojo megztinį (norėjo dovanoti rankšluostį, bet marsiečiai jo neturėjo).

Po puikių vaišių (kugelis su spirgučiais ir ledai) jaunosios brolis paklausė svečių, ar leidžiama nuimti sesers garbingai išnešiotą vainiką, o jį nusegusi svočia aprišo nuotaką skarele ir pirjuoste. Jaunajai su motina apsikabinus beverkiant, svočia jaunamartei padavė karvojų, sakydama: „Dabar tu šeimininkė – vaišink!“ Na ir vaišinosi, na ir šoko, dainavo – iki nakties. Marsiečiams labai patiko.

A.K.

JAUNIMO PUSLAPIS
THE YOUTH PAGE

ARTICLES WELCOME IN LITHUANIAN AND ENGLISH

EDITOR AND DESIGNER: MELISA SAVICKAS

Why hold the X World Lithuanian Youth Congress?

Vida Luimaitė
President
Australian Lithuanian Youth Association

I have been asked to write an article on my views of the upcoming World Lithuanian Youth Congress in Australia by a few members of the congress organising committee. As you read this article, please bear in mind that my aim is not to represent the views of every Lithuanian Youth Association around the world, as this is an impossible task. Nor do I intend on speaking on behalf of every Lithuanian young person in diaspora or even of my own communities' members. Rather, the purpose of this article is to present some of my subjective views on why we need to have this Congress. In brief, these personal views stem from a culmination of my own involvement with the Australian Lithuanian Youth Association in the years since 1990 and from the discussions that I have had with many members of the Australian Lithuanian Community of all ages.

It should be stated at the outset, that I believe that the Lithuanian Youth Association in Australia has been severely fractured and on the brink of near extinction for some time now. Only one branch of the Association exists at the moment, in Melbourne, with no regular meetings or active membership in other states. The apparent sense of meaninglessness that has plagued this section of the community seems to have its historical roots in the fact that the political motivation to free Lithuania from occupation is no longer a relevant issue that collectively binds every Lithuanian Youth Association together. Furthermore, it was the older generation that established Lithuanian Youth Associations; however their views no longer intersect with what the youth in Australia, and perhaps in other Lithuanian Youth Associations around the world perceive about themselves.

Moreover, the older generation are political migrants; they have a solid grasp of the Lithuanian language; they have retained strong ties with ideologies which no longer represent nor support the issues many of us are confronted with in the present socio-cultural system in which we live. The Lithuanian youth of today are facing other issues and a rift has developed between these two generations, in terms of the expectations that the older generation has of the younger generation.

This view may sound very blaming and may even conjure up an 'us versus them' viewpoint. In naming this generational split that exists between various sections of the community, I am aware that I am speaking to the critics of the World Lithuanian Youth Congress in Australia and abroad in the World Lithuanian Community. I am aware for instance, that there are some members within the Australian Lithuanian community who believe, that the only possible activity of the Congress will be that we spend it in a state of drunken debauchery. There are older community members who believe that the purpose and outcome of the Congress should be for every Lithuanian Youth Association to act as a charity organisation for Lithuania. They believe we should be donating money which we ourselves do not have, to set up Lithuanian schools in Eastern Block countries, to support the poorer sections of the Lithuanian population in Lithuania, or by setting up camps, sending books and so on. The problem with this perspective on what we 'should be doing' is that in the past, most countries did not seem to be able to complete assigned tasks of this nature.

There seems to be a lack of interest, motivation and a lack of long-term goals, which can sustain and nurture many Lithuanian Youth Associations. Perhaps we should look to Lithuania to help us in a cultural manner. That is, perhaps we should develop a cultural exchange with various institutions in Lithuanian such as the Cultural Ministry. I envisage that it would be useful to have a representative from every Lithuanian community linked in with this institution in Lithuania. Perhaps they could assist us with the presentation of cultural events and university exchange programs to help us to preserve the remains of this culture that exist in second, third and fourth generation young Lithuanians around the world.

I believe that at the very least, the next Congress will enable many different Lithuanian Youth Communities to review their activities and to assess the vigour of their communities. We need to look at survival strategies for the future for the Lithuanian communities outside of Lithuania. This would include a review of the types of tasks and strategies that have already been employed in the past, including a review of the accomplishments of Lithuanian youth in diaspora. The Congress will provide a sounding-board for worldwide Lithuanian communities to bounce off, and with a bit of luck, they will return to their home bases with renewed visions of how to sustain Lithuanian cultural life in their own countries.

I would also encourage the exploration of the notions of nationality and national identity, including what it means to be Lithuanian, including discussing why young people continue to participate or even care about this organisation and event, despite the lack of global focus. At present, I do not believe that we will discover a collective task or lens through which to look through at the multitude of issues and problems, as every Lithuanian Youth Association is confronted with separate issues. It is a

(Go to page 9)

Atviro susirinkimo dalyviai (iš kairės stovi) Petras Burokas, Linas Šileikis, Daina Šliterytė, Petras Šurna, Vida Luimaitė. (Iš kairės sėdi) Jonas Rukšėnas, Tanya Cugura, Melisa Savickaitė.

Australijos Liet. Jaunimo Sąjungos susirinkimas

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga surengė „Atvirą susirinkimą", kuriame aptarė X-tą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą pasinaudoję tuo, kad Melbourne vyko Sporto Šventė ir suvažiavo nemažai jaunimo iš kitų miestų 1999 metų gruodžio 28 dieną Jaunimo Kambaryje Melbourno Lietuvių Namuose. Buvo gera proga susitikti su visais ALJS nariais.

Dalyvavo dalis Melbourno X-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso ruošos Komiteto, du nariai iš Sydnėjaus ir vienas vyresnės kartos Lietuvių Bendruomenės narys iš Melbourno. Pasidalinome žiniomis, patikrinome Kongreso ruošą ir programą. Kadangi buvo mažiau jaunimo atvykę į Sporto Šventę negu tikėjomės, neužilgo dar reikės daliai Ruošos Komiteto nuvykti į Adelaidę ir Sydnėjų bei informuoti jaunimą ir visuomenę apskritai apie artėjantį Kongresą.

Kongreso rėmimo BBQ Melbourne

1999 metų gruodžio 27 dieną X-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Ruošos Komitetas suruošė BBQ, į kurį pakvietė jaunimą, susirinkusį į Sporto Šventės atidarymą prie Albert Park ežero. Deja, smarkiai lijo ir buvo sunku dalyvius priversti iš po stogo atbėgti pas mus po mažesniu stogu pasikalbėti apie artėjantį X-ąjį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą ir užkąsti dešrelių. Susirinko maždaug dvidešimt jaunuolių ir merginų iš įvairių miestų, vienas net iš Los Angeles (JAV).

Nuotraukoje Kazimieras Zdanius, BBQ organizatorius ir dešrelių kepėjas.

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga

sveikina 2000-ųjų metų proga ir kviečia VISUS dalyvauti ateinančiame X-ame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese, kuris įvyks gruodžio gale. Kongresas ne tik 18 - 35 metų jaunimui, bet visiems – ruošiama turistinė kelionė po Australiją, įvairūs renginiai Melbourne ir Sydnėjuje. Kodėl nepasikvietus savo senų draugų iš užsienio ir neatšventus šios progos kartu su jais?

Melbournas ir Vilnius keisis studentais

Man malonu pranešti, kad sutartis dėl pasikeitimo baigusiais ir bebaigiančiais studijas studentais tarp Vilniaus universiteto ir Melbourno universiteto fakultetų pasirašyta. Pasikeitimas bus tarp Melbourno universiteto Humanitarinio fakulteto ir įvairių panašaus profilio Vilniaus universiteto mokyklų ir skyrių.

Visi studentai, besimokantys Melbourno universitete, ypač Humanitariniame fakultete, kurie norėtų studijuoti Vilniaus universitete, jau gali tai padaryti ir jų kreditai, gauti Vilniaus universitete, bus įskaityti į jų mokymosi kursą Melbourno universitete.

Sutartis įsigalioja 2000 metais. Už studijas Vilniaus universitete mokėti nereikia (mokesčio už mokslą nėra). Reikia tik sumokėti Melbourno universitete įprastą mokestį už mokslą ir kitus mokesčius.

Sutartis numato, kad studentas pats turės apmokėti savo kelionės ir gyvenimo išlaidas, sveikatos draudimą (jeigu reikia), mokestį už vadovėlius ir kitas paprastas išlaidas. Asmenys, norintys gauti daugiau informacijos, prašomi kreiptis į:

Andrių Žilinską, LR garbės konsulą Melbourne, 47 Somers Street, Burwood, Vic. 3125, **Tel./Fax.: 61 3 9808 8300, e-mail: litconmelb@bigpond.au**

Prof. Leslie Holmes, direktorių, Contemporary Europe Research Centre, University of Melbourne, 2nd. floor, 234 Queensberry Street, Carlton, Vic. 3053.
Tel.: 61 3 9344 7293; fax.: 61 3 9344 7906; e-mail: lth@politics.unimelb.edu.au

Andrius Žilinskas, LR garbės konsulas

Jaunimo puslapį parengė ir vinjetę sukūrė Melisa Savickaitė

Auksinis vestuvių jubiliejus

Praeitų metų Kalėdų švenčių metu Geelonge savo 50-ties metų auksinį vedybų jubiliejų šventė Salomėja ir Liudas Bungardai. Gražiai papuoštoje Lietuvių Namų salėje susirinko apie 30 artimų svečių. Garbingoje vietoje, papuoštoje gražia vardine tautine juosta, stovėjo vedybinė jaunavedžių nuotrauka. Abu gražūs, abu jauni ir laimingi. Per visą savo bendrą gyvenimą susilaukę dviejų dukrų - Angelos bei Teresės ir šiandien atrodo žvalūs, nors paskutiniu metu žmonai teko daryti kojos operaciją.

Šeimininkės Genės Valaitienės paruoštas vaišių stalas buvo tikrai vestuvinis. E. Koszelai pakvietus prasidėjo šis auksinio jubiliejaus paminėjimas. Numalšinus pirmąjį alkį ir šventinį troškulį sveikinimus pradėjo Geelongo Apylinkės Valdybos pirmininkas Stasys Šutas. Gražiais žodžiais jis apibūdino Liudo darbą ir veiklą Geelonge, nes jis dalyvauja visur, kur tik yra reikalingas bendrame lietuviškame darbe. Palinkėjo abiems geros sveikatos ir laimingų ateities metų, o įteikdamas gėlių visiems pasiūlė pakelti taures šampano ir sugiedoti „Ilgiausių metų".

Salomėja ir Liudas Bungardai

Visų Geelongo skautų vardu paskautininką Liudą ir skautų židinio vadovę pasveikino ir daug laimės palinkėjo J. Mikėnienė. Geelongo choro „Viltis" vardu poetiškai gražius žodžius paskaitė ir dovaną įteikė ilgametis choristas J. Tamošiūnas. Artimų draugų ir bičiulių vardu jubiliatus pasveikino N. Bratan ir palinkėjo daug laimės bei sveikatos. Ilgametį Geelongo sporto klubo „Vytis" iždininką, kartu su žmona išauginusį dvi geras dukras sportininkes, pasveikino klubo pirmininkas A. Wiasak. ALFAS vardu savo garbės narį ir nepavargstantį sporto darbuotoją pasveikino A. Laukaitis.

Po visų žodinių sveikinimų anglų ir lietuvių kalbomis buvo perskaityti atsiųsti sveikinimai iš Londono, kur prieš atvykdami į Australiją gyveno Bungardai, iš Lietuvos ir iš pačios Australijos.

Savo žodyje Liudas savo ir žmonos vardu nuoširdžiai padėkojo visiems juos pasveikinusiems, dovanojusiems dovanas ir gėles, dukroms - už jų pagerbimą, o šeimininkėms - už tokių gražių vaišių paruošimą.

Po visų gražių sveikinimų ir linkėjimų dar ilgai buvo tarpusavy bendraujama, sudainuojant ir populiarią vestuvinę dainą „Karti, karti, degtinė karti / jei pasibučiuotų, tai būt saldi". Ir, žinoma, Liudas, prisiminęs savo vestuves, degtinę padarė saldžią.

Daug laimės ir geros sveikatos įžengus į šiuos 2000-uosius metus Tau Liudai ir Tavo mielai žmonai.

Antanas Laukaitis

****

Kūčios Sydnėjaus Lietuvių Klube

Ši sena šeimos ir tautos tradicija – būti kartu per Kūčias, buvo pritaikyta per suruoštą Kūčių vakarienę Sydnėjaus Lietuvių Klube. Norinčių pabūti kartu su kitais tautiečiais šį tradicinį vakarą buvo daug, vietas užsisakė net 99 asmenys, tarp jų turėjo būti 12 vaikų. Artėjant 7 val. p.p. klubo bare lūkuriavo, šnekučiavosi, laukė kitų ateinančiųjų gausus būrys žmonių. Ant stalų buvo padėti atspausdinti lapai su nurodytomis vietomis prie stalo. Atėjus laikui, klubo direktorius, šios vakarienės organizatorius Algis Bučinskas visus pakvietė prie stalo, paprašydamas susirinkusiųjų, susiradus savo vietą palaukti visų kitų ir nesėsti. Didžiausioje Klubo salėje stovėjo dvi eilės stalų, viduryje stovėjo nedidelis stalas papuoštas eglių šakomis ir degančiomis žvakutėmis, salės gale stovėjo gražiai papuošta, švytinti eglutė ir tyliai skambėjo kalėdinės melodijos. Pati salė buvo apšviesta žvakių šviesos, nes ant stalų stovėjo gausybė žvakidžių, kurių kiekvienoje degė po 5 žvakes. Labai įspūdingai žvakių šviesoje atrodė baltai padengti stalai, apkrauti įvairiausiu maistu ir tylūs, aplink stalus sustoję Kūčių vakarienės dalyviai paslaptingai skambant „Tyliajai nakčiai". Taip bestovint ir buvo pristatyti šio vakaro vedantieji organizatoriai Nijolė Bučinskienė ir Algis Bučinskas. Nijolė kalbėjo lietuviškai ir trumpai paaiškino šios senos tradicijos esmę ir reikšmę mums, lietuviams, o Algis jos žodžius vertė į anglų kalbą, kadangi svečių tarpe buvo nemažas skaičius asmenų, nemokančių lietuvių kalbos. Po šios trumpos supažindinimo kalbos, persižegnojus, lietuviškai buvo sukalbėta malda ir pasiūlyta pasidalinti su kitais kalėdaičiu - plotkele, kuri buvo padėta kiekvienam lėkštėje. Vaikščiojome aplink stalą atsilauždami vieni nuo kitų kalėdaičio-plotkelės, vieni kitiems linkėdami gerų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų. Taip pradėjome vakarienę.

Maistas buvo gardus, patiekalų daugiau nei 12. Maistą ruošė Genutė Kasperaitienė su šeima. Buvo įvairiausios rūšies silkės ir žuvies, buvo daržovių ir mišrainių, vaisvandenių ir sulčių, slyvų kisieliaus ir šližikų, buvo patiekti net karšti virtinukai su grybais, kuriuos per visą naktį ruošė ir gamino Nijolė Bučinskienė. Truputį užvalgius, numarinus didįjį alkį, Nijolė pasakojo, o Algis vertėjavo, ir taip buvome supažindinti su tradicijomis ir papročiais. Čia buvo pasikviesti prie viduryje stovinčio stalelio keli svečiai, jiems buvo paaiškinta, kaip užsimerkus jiems reikia paliesti ranka ant padėklo esančius daiktus, o ten buvo žemė, duona, siūlai, žiedas ir dar daugiau kas... Vienas ranka lietė žemę, kitas - duoną, trečias dar kažką, ir buvo paaiškinta, ką kas reiškia; tada buvo pasiūlyta po staltiese paieškoti šiaudo... ir visi subruzdome ieškoti, o suradę, vieni su kitais matavome, aptarinėjome, kieno amžius bus ilgesnis, kieno įvairesnis, o kas surado šiaudą su varpa ir grūdais joje, tikrai džiaugėsi ir nušvito viltimi, kad metai bus derlingi... Tada buvo pasiūlyta kiekvienam susikaupus pagalvoti apie didžiausią savo troškimą ateičiai ir pasiimti krūvelę degtukų, esančių šalia žvakidžių (kaip jie ten atsirado?) ir suskaičiuoti, ar skaičius yra porinis, ar ne, tada bus aiškiau, nes jei skaičius porinis - visi sumanymai išsipildys... ir mačiau, kaip Michael'o veide šmėstelėjo nerimas dėl ateities planų, nes jis ištraukė 7 degtukus ir tepasakė "I'm in trouble"... Taip buvo paaiškinta, kokios yra tradicijos ir kaip reikia jas suprasti. Daug išgirdom ir sužinojom.

Atsisveikindami visi gavo asmeninę dovanėlę; visos jos, gražiai supakuotos, buvo sudėtos šalia didžiosios eglutės prie pakylos.

Ačiū vakarienės organizatoriams ir vykdytojams-Nijolei ir Algiui Bučinskams, ačiū Lietuvių Klubo administracijai ir visiems, prisidėjusiems prie Kūčių vakaro paruošimo.

Po gražiai praleisto Kūčių vakaro kitą dieną rinkomės į Bernelių mišias Lidcombė bažnyčioje. Giedojo „Dainos" choras. Visada giesmės suteikia šventėms didingumo, tačiau ypač norėčiau išskirti ir paminėti Gražinos Žigaitytės - Hurbos, John Blansjaar ir Birutės Aleknaitės atliekamą giesmę "Panis Angelicus". Šios giesmės harmoningas išpildymas darė ypatingą įspūdį.

Jadvyga Dambrauskienė

Adelaidės Liet. Pensininkų Klubas ir Kalėdinė eglutė

Adelaidės Lietuvių Pensininkų Klubas savo veiklą pradėjo dar 1983 metais. Šiuo metu priskaitoma apie 140 narių ir, kaip išsireiškė dabartinis Klubo valdybos pirmininkas E. Dukas, *„mūsų Klubas yra vienintelė visus vyresnio amžiaus lietuvius vienijanti ir rišanti organizacija Adelaidėje"*. Pensininkai labai veiklūs: per metus surengia maždaug 9 bingo žaidynes, kelias vakarones, per kurias šokama ir vaišinamasi šeštadieniais iki ne per vėlaus vakaro. Jau ne kartą Klubas finansiškai parėmė keletą „lietuviškų reikalų" nemažomis aukomis. Atrodo, kad šiek tiek pelno padaroma iš bingo žaidimų, nes narių metiniai mokesčiai labai maži. Ir dar, po bingo žaidimų kartais vyksta pasitarimai su atstovais iš Socialinio Aprūpinimo departamento, arba pakviečiama gydytoja pakalbėti apie vyresnio amžiaus žmonių sveikatos problemas. Praeityje p. O. Baužienė BEM aprašydavo „Mūsų Pastogėje" gana dažnas ekskursijas į Pietų Australijos miestelius ir į gamtą, kaip pvz. iešmines Thorndon parke. Būta ir smagių kelionių į Queenslandą bei Canberrą. Visa tai suorganizuoti nėra lengva.

Jau beveik 8 metai kai ALP Klubo valdybos pirmininku yra Edas Dukas, tad jam tenka didžiausia organizavimo našta. Jis savo darbą atlieka puikiai ir, atrodo, žmonių yra labai mėgiamas. Be pirmininko, valdybą sudaro Br. Launikaitienė (sekretorė), Ald. Kazlauskienė (iždininkė) ir nariai Elena Pimpienė ir Jonas Stankevičius. Ir štai šiems žmonėms teko suruošti metinę tradicinę Kalėdų eglutę visiems, kas tik norėjo atvykti į Lietuvių Namus gruodžio 9 dieną. Klubo nariams dalyvavimas tekainavo $ 6, o svečiams - $ 10. Buvo puikus švediškas stalas, o scenoje žybčiojo turtingai papuošta eglė. Iš viso susirinko 122 žmonės ir susėdo net prie 5 ilgų stalų. Maistas puikus, bet labiausiai stebino gera organizacija. Štai, kad nustatyti, prie kurio stalo sėdintieji pirmieji eis prie bufeto (kurie eis antrieji, tretieji ir t.t.), kun. J. Petraitis traukė loteriją! Atseit, jokių privilegijų... Kai atėjo laikas gerti kavą, viena iš šeimininkių ne tik kiekvienam įpylė jos į puodelį, bet ir šaukšteliu pamaišė. Labai buvome lepinami. Teko girdėti, kad virtuvėje dirbo ir moterys, ir vyrai. Nepaprastai daug padėjo Lilė Radzevičienė, sunkiai dirbo Birutė Dukienė, o p. Pimpienė iškepė net 8 tortus... Sakote, ką čia rašo apie gerą maistą: kaip organizavo, kas tortus kepė... Atseit, niekai. Tačiau, juk šioms moterims ir vyrams vienintelis atpildas tėra tik mūsų padėka ir pagarba, tad nereikia jų darbo pamiršti.

Laikas papasakoti apie oficialią renginio programą. Ją pravedė pirmininkas Edas Dukas. Trumpai pasveikinęs svečius ir Klubo narius, pristatė kalbėtojus: ALB pirmininkę Janiną Vabolienę ir kun. Juozą Petraitį. Labai nuoširdžiai ir jautriai visus pasveikino J. Vabolienė, o kun. klebonas apgailėjo, kad Kalėdų šventę valdo materializmas ir pridūrė, kad dar nesveikina mūsų su šv. Kalėdomis – per anksti! Tai padarysiąs per Kūčias, o dabar palaiminsiąs stalą.

Sekė Adelaidės Moterų Okteto, vadovaujamo G. Vasiliauskienės, dainos. Jau eilę metų moterys dalyvauja „pensininkų eglutėje" ir visuomet su kitokia programa. Šį kartą jos atliko A. Brazinsko „Piršlelius" ir to paties kompozitoriaus dainą „Nemunėli". Trečią dainą, A. Raudonikio „Lauksiu tavęs ateinant", padainavo kartu su Edu Duku. Moterys ir solistas gražiai atrodė ir puikiai sudainavo. Po šios dainos publika trypė kojomis, prašė „biso", bet pirmininkas (ir solistas, ir pranešėjas) turėjo tęsti programą toliau, nes nebuvo laiko kartoti dainos - laukė šeimininko pareigos.

Kalėdines giesmes „Gal šiandieną", „Tyliąją naktį" ir „Tyli naktis" giedojome visi. Gerai, kad ant stalų buvo padėti lapeliai su šių giesmių žodžiais.

Po programos ir vaišių Pensininkų Klubo pirmininkas padėkojo kalbėtojams, dainininkams ir svečiams. Be to, padarė keletą pranešimų. Pasirodo, turėsime ne tik Kūčias Lietuvių Namuose, bet ir Naujųjų Metų kaukių balių!

Ačiū ALP Klubo valdybai ir talkininkėms už malonią popietę. Renkamės, man atrodo, ne vien tik Kalėdų švęsti ir skaniai pavalgyti, bet pabūti kartu. Geras tas priklausymo jausmas! Sava kalba, sava daina, savi žmonės...

V. Vitkūnienė

****

Sydnėjaus Lietuvių Klube

Berenkant Klubo narių metinį mokestį, teko su malonumu pastebėti, kad mūsų Klubas turi narių ir tolimoje Vakarų Australijoje, ir Tweed Heads (Queenslando pasienyje), keletą Melbourne, visą pulką Canberroje, nekalbant apie mūsų valstijos tolimus priemiesčius ir provincijos miestus bei miestelius. Ne vienas Klubas, turbūt, gali mums pavydėti, tačiau, pažvelgus į bendrą skaičių – išvada yra dar labai liūdna. Tad nenustokime raginę visus, sulaukusius 18 metų tautiečius, įstoti į Sydnėjaus Lietuvių Klubą nariais!

Laiko viesului ryžtingai veržiantis pirmyn nesunku pastebėti, kad ne už kalnų jau ir Kaziuko mugė. Nežinia tik, kur ji šiais metais vyks? Turbūt mums visiems yra aišku, kad visi lietuviški renginiai turėtų būti tiktai Lietuvių Klube!

Tokias ir panašias mintis vienokiu ar kitokiu būdu yra pareiškę nemaža dalis mūsų Klubo narių. Viename direktoriams adresuotame laiške buvo kalbama ir apie neseniai pas mus viešėjusio svečio kunigo Gintaro nuomonę. Kunigas labai nustebo išgirdęs, kad net praėjus 50-mečiui *„mes vis dar trepsime prie svetimų salių durų“*, kai Klubas vis laukia lankytojų. Taigi, kviečiu visus narius rimtai pagalvoti, pravesti agitaciją, raginant rengėjus ir „pirkėjus“ ruošti Kaziuko mugę tiktai Lietuvių Klube!

„M.P.“ Nr. 47 tilpusi žinutė Parengimų Kalendorius gali sudaryti nesusipratimų, kur rašoma: *„Visa tai reikia koordinuoti su Lietuvių Klubu“*. Noriu paaiškinti, kad p. Antanas Kramilius Sydnėjaus Lietuvių Klube neturi jokių pareigų. Tokiu būdu Klubas nekreipia jokio dėmesio į „Parengimų Kalendorių“ ir į bet kokią ALB Sydney „koordinaciją“. Organizacijos, ruošiančios renginius Sydnėjaus Lietuvių Klube, tiesiogiai užsisako reikiamas patalpas tiktai Klube, nurodant datą, laiką, norimas patalpas ir organizatoriaus duomenis.

Netekome vieno iš mūsų Klubo steigėjo, savo laiku buvusio Klubo direktoriaus, vėliau vedėjo Edvardo Lašaičio. Tai asmenybė, palikusi mūsų padangėje visą kupstą veiklos. Malonu matyti jo tęsinį sūnaus asmenyje.

Kalėdinė loterija: pilnas krepšys visokių skanėstų šias metais atiteko nariui George Tenisons.

Gruodžio 19 dieną Klubo direktoriai suruošė pietus Antanui Šutui, sulaukusiam 100 metų, pagerbti. Po pirmininko K. Proto sveikinimo, atsakydamas į tai, šimtametis Antanas patiekė žiubsnelį savo prisiminimų. Po „Ilgiausių metų“ ir skanaus pyrago mums teko dar ilgokai pasiklausyti šio, ilgą gyvenimo kelią nuėjusio, mačiusio net trijų šimtmečių pakaitas, gražių prisiminimų. Stebėtina, kaip yra likusios detalės. Gavau ir jo jaunystės fotografiją, darytą 1915 metais. Ten jis savo

Šutų šeima 1915 metais.

šeimos fotografijoje yra seniausias iš vaikų. O jei įdomu geelongiškiams, tai gal norėtumėte atspėti, kas tas vyrukas kairėje su sukryžiuotomis petnešomis? Tai jūsų ALB pirmininko tėvukas!

Labai įdomu, kad paskutiniųjų 1999 metų Kūčiose dalyvių skaičius buvo 99. Ar tai sutapimas, ar simbolika?..

Šie metai turėtų būti ypatingi tuo, kad turėsime daug įvairių svečių: Estų Kultūrinės Dienos pripildys mūsų Klubo patalpas per Velykų laikotarpį, Olimpiada sutrauks lietuvius ir jų draugus iš viso pasaulio, X-asis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, Lietuvių Dienos – tai vis subuvimai, reikalaują darbo jėgos. Mums taip trūksta savanorių, kurie sutiktų padėti prie baro bent po kelias valandas. Kęstutis Protas jau dabar laukia jaunų, vėjų ragavusių ir visų kitų savanorių. Visi turime kiek išgalėdami prisidėti.

Kai užsuksite į Klubą, nevenkite užkalbinti budintį direktorių ir pasidalinti savo mintimis bei pageidavimais, aplankyti Klubo biblioteką ir nusipirkti nupigintą knygą, pabūvoti prie didžiojo ekrano ir, gal ką gurkšnojant, pasižiūrėti lietuvišką filmą. IKI PASIMATYMO KLUBE!

Algis Bučinskas

Why hold the X World Lithuanian Youth Congress?

Vida Luimaitė
President
Australian Lithuanian Youth Association

(From page 7)

delusion to think that every Lithuanian Youth Association will walk away from the congress with one singular objective that unites us all in our plight, to preserve some form of Lithuanian culture, whatever that may be, in our very different communities and socio-politico-economic systems.

In my view it would also be worth questioning whether future Congresses, if they are to exist in their present form, should be held in Lithuania, so as to maximise our links with the nation. This would allow us to gain a solid understanding and personal experience of the language, culture and the current status of Lithuania, including political, social, cultural and economic overviews. It would also make sense to hold Congresses in Lithuania, because it is more accessible and affordable for those communities in Eastern Block countries. This may also help to solve the nightmarish process of trying to raise funds in Lithuanian communities around the world and trying to extract funds from Lithuanian funding bodies, who are reluctant to support an event such as Congress. This lack of support partly stems from the apparent meaninglessness of the congress, our lack of direction and partly because our agenda and inability to name specific outcomes conflicts with their vision of what we 'should' aim towards. Another factor in the lack of support is the discreditable reputation that these events have inherited, due to the extra curricular activities of some of the younger participants, who have spent their free time at congresses substance affected. Naturally, only some past congress participants fall into this group, but this impression has been formed and any serious congress participants are discounted because of this reputation.

Perhaps it is a grandiose thought to believe that the outcome of the Congress will be that we will develop a new model for the World Lithuanian Youth Association and for future Congresses. At this stage, it is realistic to acknowledge that the political motivation that propelled the organisations' birth in the past will not sustain Lithuanian Youth Associations in the present. Unfortunately, my own dispersed thoughts on the Xth Congress do not provide a succinct solution or answer to the fact that many Lithuanian Youth Associations around the world have been dying for some time now.

It has been difficult to engage the younger generation below us. How can we motivate them to participate in an organisation where the purpose and goals are unclear, perhaps even to those of us who have been involved since Lithuania gained its independence in 1991. I suspect that the generation below us, in terms of age, will be even more disengaged with the circumstances of the political migrants that created Lithuanian Youth Associations in the first place.

In conclusion, I hope that the Xth Congress will attract many participants from all around the world. It will provide a forum where we can be open and honest about the current situation which some Lithuanian Youth Associations are confronted with, and will provide the opportunity to explore the situation of other communities such as those in South America and Eastern Block countries. Beyond what I call exploration, which others may refer to as navel gazing, isn't this event alone a form of cultural preservation? That is about the only thing that we all can claim to have in common.

◆◆◆

Tasmanijos Lietuvių žinios

Lapkričio 21, praėjusiais metais, daugiau kaip 30 lietuvių susirinko pas p.p. Šikšnius atšvęsti Kariuomenės Šventę. Buvęs jūros skautas, pirmo transporto veteranas Endrius Jankus parengė labai įdomią paskaitą - „Senprūsių Laisvės Kovos“ (Tekstą pasistengsime išspausdinti artimiausiu laiku. Red.)

Minėjimo metu eilėraščius deklamavo ir skaitė Linas Vaiciulevičius ir Juozas Paškevičius.

Gimtadienio proga sudainuota "Ilgiausių metų" Michalinai Petraitienei (deja, ji pati susirinkime nebuvo, serga), Juozui Paškevičiui ir Broniui Šikšniui gimtadienių proga.

Gruodžio 29 Launcestone mirė lietuvis Gintaras Jurgis Andrašiūnas (George Andrews), 53 m amžiaus lietuvis, gimęs Valerijos ir Juozo Andrašiūnų šeimoje, Hanau, Vokietijoje. Per laidojimo apeigas paminėta Gintaro lietuviška kilmė, didelis lietuvių pasitikėjimas Dievu ir lietuvių įtaka Tasmanijos gyvenimui. Tasmanijos lietuvius apeigose atstovavo Launcestono seniūnas Jonas Krutulis ir Hobarto Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Ramūnas Tarvydas.

Ateinantieji įvykiai

1. Sausio 30, sekmadienį, 12 val., Tolosa Parke, prie pavėsinės #6 - pabaltiečių gegužinė.

2. Vasario 19, šeštadienį, 16 val., Nepriklausomybės Atgavimo Šventė ir komiteto rinkimai.

3. Balandžio 13-16, vysk. Rimanto Norei kos pasiūlytas apsilankymas Tasmanijon.

Paminėtas rašytojas Vincas Kazokas

Gautame iš Lietuvos laiške, žurn. Juozas Žitkauskas rašo apie rašytojo Vinco Kazoko gimtinėje, Kapčiamiestyje, įvykusį raštojo-poeto 80-jo gimtadienio ir 15-mečio nuo jo mirties paminėjimą.

" Gruodžio 10 d. Kapčiamiesčio vidurinėje mokykloje prisiminėme ir pagerbėme rašytoją Vincą Kazoką, padedant Lazdijų rajono kultūros skyriui, viešajai bibliotekai ir, žinoma, vidurinei mokyklai bei kultūros namams. Ta proga surengėme poezijos, prozos skaitymų popietę. Iš Vilniaus dalyvavo rašytojai V. Braziūnas, R. Sadauskas, o iš Lazdynų atvyko šešetas vietos literatų. Dalyvavo ir Kapčiamiesčio rašantieji.

Renginys užtruko beveik pusdienį. Prieš tai aplankėme rašytojo kapą, padėjome gėlių, pagerbėme tylos minute.

Popietėje literatai skaitė savo kūrybą, o moksleiviai – Vinco Kazoko. Aš plačiau pakalbėjau apie V. Kazoko reikšmę visai mūsų tautinei kultūrai, o pirmiausia – Kapčiamiesčiui. Norėjau,

Vincas Kazokas.

kad vietos mokiniams būtų akstinas kuo nors daugiau domėtis ir sužinoti – taip, kaip man pačiam prieš 10 metų. Renginyje dainavo Kapčiamiesčio giriininkijos etnografinis ansamblis.

Popietė labai pavyko. Tai buvo savotiškas sujudimas miesteliui ir naujos pažintys moksleiviams."

"M.P." inf.

SPORTAS

49-toji Australijos Lietuvių Sporto Šventė

Antanas Laukaitis

Sporto šventė prasidėjo praeitų metų gruodžio 26 dieną sportininkų registracija Melbourno Lietuvių Namuose. Kitą dieną po trumpo sporto vadovų informacinio susirinkimo, 11 val., lietuvių bažnyčioje įvyko sportininkų pamaldos, kurias atlaikė svečias kunigas australas Fr. P. Collins (Melbourno parapijos klebonas prelatas P. Dauknys serga). Savo pamoksle svečias iškėlė ir sporto reikšmę jaunimui. Prie altoriaus su savo vėliavomis gražiai stovėjo visų mūsų klubų atstovai, tik gaila ir gal net liūdna, kad pačioje bažnyčioje matėsi tik daugumoje svečiai sportininkai. Per iškilmingas sportininkų pamaldas net ir vietinio choro nesigirdėjo. Gerai dar kad keturi vyrai nors truputį pagiedojo. Oficialus atidarymas įvyko po pamaldų naujame Melbourno Sports and Aquatic centre. Tai puikus ir didingas stadionas, pastatytas buvusio Albert Park krepšinio stadiono vietoje, kur anksčiau irgi vykdavo mūsų sporto šventės.

Skambant lietuviškiems maršams į pagrindinę krepšinio aikštę įžygiavo Adelaidės, Brisbanės, Geelongo, Hobarto, Sydnėjaus ir Melbourno klubų sportininkai, nešini savo vėliavomis. Jiems sustojus, į salės vidų buvo įneštos Australijos, Lietuvos ir sporto švenčių vėliavos. Programos pranešėja A. Kristens pakvietė „Varpo" pirmininką Š. Žiedą tarti žodį. Lietuvių ir anglų kalbomis pasveikinęs šventės dalyvius, jis pakvietė ALFAS pirmininką Stasį Šutą. Po gražaus pasveikinimo ir sėkmės linkėjimų visiems sportininkams jų varžybose, savo žodyje St. Šutas priminė, kad Melbourne prieš 50 metų, kai daugelis dabar dalyvaujančių jaunų sportininkų dar nebuvo gimę ir klubus atstovavo jų tėvai ar seneliai, prasidėjo mūsų Australijos lietuvių sporto šventės ir čia įvyko pati pirmoji sporto šventė, sėkmingai tęsiama iki šiol.

Atidaryti 49-ąją sporto šventę buvo pakviesta viena iš dabar žymiausių Australijos krepšininkių, kuri vadovaus ir australių olimpinei rinktinei Sydnėjuje, Michele Timms. Ji labai gražiais žodžiais paminėjo lietuvius krepšininkus, kurių daugelį ji pažįsta. Ji pasakė, kad ne tik Viktorijos, bet ir visos Australijos krepšinio pagrindus prieš daug metų padėjo lietuviai krepšininkai. Po jos kalbos, palydėtos skambiais plojimais, „Varpo" sekretorė A. Kristens įteikė Michele atminimo dovaną.

Šventės pasižadėjimo žodžius lietuvių ir anglų kalbomis perskaitė G. Statkutė ir A. Kristens. Oficialiai atidarymo daliai baigiantis sugroti Australijos ir Lietuvos himnai, o sportininkai sekdami vėliavas paliko salę. Tuoj pat prasidėjo ir sporto varžybos. Šias varžybas plačiau anglų kalba aprašys J. Belkus.

Šių metų Melbourno „Varpo" valdyba ir pagrindiniai šventės organizatoriai: Š. Žiedas - pirmininkas, S. Levickis - vicepirm., A. Kristens - sekretorė, M. Fizinauskas - iždininkas, M. Zdanius ir L. Skimbirauskas - sporto reikalų tvarkytojai.

Klubų atstovų susirinkimas

49-osios sporto šventės atstovų susirinkime dalyvavo: ALFAS pirmininkas St. Šutas, ALFAS iždininkas J. Obeliūnas, Adelaidės „Vyčio" atstovai – A. Talanskas ir A. Petkūnaitė, Brisbanės „Baltijos" – A. Milvydas ir R. Mališauskas, Hobarto „Perkūno" – M. Kožikas ir R. Vaičiulevičiūtė, Canberros „Vilko" – T. Bungardaitė, Melbourno žiemos sporto „Neringos" – J. Vaitiekūnas ir V. Dagytė, Geelongo „Vyčio" – A. Wiasak ir P. Obeliūnas, Sydnėjaus „Kovo" – N. Wallis ir P. Andriejūnas, Melbourno „Varpo" – Š. Žiedas ir A. Kristens, ALFAS garbės nariai – R. Mickus ir A. Laukaitis. Susirinkimo sekretorė buvo E. Stephens.

Susirinkimą atidaręs Stasys Šutas paprašė tylos minutę pagerbti mirusius sportininkus ir vadovus. Priėmus susirinkimo dienotvarkę sekretorė E. Stephens perskaitė praeitų metų susirinkimo nutarimus lietuvių kalba, kas susirinkimo buvo priimta.

Pirmininkas plačiai nušvietė ALFAS valdybos metų darbą. Jis pabrėžė, kad buvo plačiai susirašinėjama ir bendraujama su Lietuvos Sporto departamentu ir Lietuvos Olimpiniu komitetu. Valdybos sekretorius Kaja Starinskas šiuo metu yra Lietuvoje ir ten atstovauja mūsų reikalus. Jis padėkojo Lietuvos olimpiniam attache Antanui Laukaičiui, kad jis Sydnėjuje gražiai rūpinasi visais olimpiniais reikalais, o jų tikrai daug. Valdyba padarė naujus ALFAS garbės ženklus, nes anksčiau jau baigėsi. ALFAS garbės narys E. Taparauskas iš Adelaidės išvyko gyvent į Lietuvą. Jam visų sportininkų vardu palinkėjo geriausios sėkmės. Pirmininkas išreiškė padėką „Mūsų Pastogei" už sporto žinias ir anglų kalba, nes daugelis iš jaunimo geriau skaito angliškai. Padėkojęs klubams už gražų bendradarbiavimą jis išreiškė padėką savo ALFAS valdybos nariams J. Obeliūnui bei K. Starinskui ir atsisveikino iki Sydnėjaus sporto šventės.

Iždininkas J. Obeliūnas pateikė ALFAS išlaidų ir pajamų apyskaitą, kurią patikrino Geelongo Apylinkės Revizijos komisija, susidedanti iš L. Bungardos, V. Bindoko ir M. Davalgos. Susirinkimas pranešimą priėmė.

Klubų atstovų pranešimuose kalbėta apie klubų veiklą. Blogiausia padėtis mažiausiuose klubuose, kur trūksta jaunimo ir negalima sudaryti lietuvių komandų. Pvz. Hobarte už „Perkūną" žaidžia net keturios vyrų ir viena merginų krepšinio komandos, bet visai be lietuvių. Canberroje yra dvi vyrų ir viena mišri komandos ir jos visos pasirodė labai gerai. Brisbanėje yra 18 aktyvių sportininkų ir penki vadovai, jie reiškiasi gana gerai. Iš mažesnių vietovių geriausia padėtis Geelongo „Vytyje", kuris turi 5 krepšinio, 3 tinklinio, golfo ir kitų sporto šakų komandų, 60 narių, 10 vadovų ir 20 narių ne sportininkų. Perth'o „Tauras" daugiausia kultivuoja golfą. Didesnieji klubai laikosi gana gerai.

(Tęsinys sekančiame „M.P." nr.)

Viršuje: Geelongo jauniai laimėtojai; kairėje: kalba Š. Žiedas.

A. Laukaičio nuotraukos

Linksmieji koviečiai su klubo pirmininke N. Wallis. Nuotr. A. Laukaičio

Gerb. Redaktoriau,

Paliekant Adelaidę man buvo suruoštas garbingas atsisveikinimas su sporto klubu „Vytis", jo gerbėjais ir kitomis organizacijomis.

Aš, norėdamas jiems atsidėkoti, prašau patalpinti Jūsų redaguojamoje „Mūsų Pastogėje" mano trumpą aprašymą.

Pablogėjus sveikatai, nutariau sugrįžti į gimtinę praleisti savo senatvę. Ta proga lapkričio 7 dieną buvau labai gražiai pagerbtas išleistuvių pietų metu Lietuvių Namuose. Aš noriu išreikšti padėką šioms organizacijoms bei pavieniems asmenims: ALFAS Valdybai, Stasiui Šutui ir jo šeimai, Melb. liet. sporto klubui „Varpas" ir jo nariams – J. ir Arminui Skimbarauskui (iš Melbourno), A.Talauskui ir tėvui Stasiui, „Ezy" klubo nariams – Jurgiui Liutikui, Roby Liniauskui, Jambo Kriaucevičiui, Rick (Rook) Don Atkinson ir Antanui Laukaičiui už auką $ 500 pradžiai gyvenimo Lietuvoje, Marytei Atkinson už jos linkėjimus.

Didelė padėka priklauso sporto klubo „Vytis" Valdybai ir jos pirmininkei Aldonai Bagušauskienei.

Išleistuvių proga atsisveikinimo žodį tarė: ALB Adelaidės Apyl. Valdybos pirmininkė Liucija Vaičiakauskaitė, LTO komiteto pirmininkas J. Jonavičius, A. Liet. Sąjungos pirmininkas Donatas Dunda, Romas Pocius, p. E. Lomsargienė, Balys Nemeika ir sporto klubo „Vytis" pirmininkė Aldona Bagušauskienė. Visiems tariu sportišką AČIŪ man grįžtant į Tėvynę.

Edas Taparauskas

„Vyties" Valdyba su Edu Taparausku išleistuvių proga. Stovi: ALFAS garbės narys A.Talauskas, vicepirmininkė Jūra Juciūtė, iždininkas Antanas Pocius, sekretorė Pociūtė, Irena Petkūnaitė. Sėdi: Kristina Delisio - Stalbaitė, Edas Taparauskas ir „Vyties" pirmininkė Aldona Stalbaitė.

† Mūsų mirusieji †

Edvardas Lašaitis su savo kūrybos medžio drožiniu.

Edvardas Lašaitis
1935 - 1999

Tai žmogiška silpnybė – nepakankamai vertinti, neparodyti draugiško artumo vienas kitam. Tik Tavęs, Edvardai, netekęs ir aš pajutau, kad turėjau tikrą draugą – geresnio ir nebūtų.

Edvardai, Tu buvai šviesiai žiūrįs į gyvenimą, mėgstąs bendrauti, linksmas ir paslaugus. Tavo draugystėje žmogus pralinksmėdavo, gyvenimo rūpesčiai palengvėdavo. Edvardai, Tu gerus 40 metų vertinai ir gyvinai mūsų - sydnėjiškių kultūrinę ir sportinę veiklą. Buvai ir dainininkas, ir kupletų kūrėjas bei entuziastingas jų atlikėjęs, mūsų futbolistas, medžio dievdirbys, radijo programų vedėjas, visuomeninių valdybų narys, Lietuvių Klubo direktorius, menedžeris, sporto klubo „Kovas“ pirmininkas.

Edvardai, garbė Tau, kad suspėjai tuos visus visuomeninius darbus atlikti – ir dar kuo geriausiai. Tavęs netekę ir vėl netekome vieno mūsų ryškesnių visuomenininkų.

Edvardas gimė 1935 metų spalio 13 dieną Kybartuose (mirė pernai gruodžio 16 d.), Onos ir Juozo Lašaičių šeimoje, jauniausiu iš dešimties vaikų. Jo graži vaikystė buvo nutraukta sovietų antplūdžio tėvynėje. 1944 metais, rudeniop, kaip ir mūsų čia dauguma, Lašaičiai po visokių mėtymų ir vėtymų atsidūrė Vakarų Vokietijoje, dypukų stovykloje. Iš ten emigravo Australijon.

Edvardas mokėsi Cowra gimnazijoje. Sydnėjuje dirbo Mark Foys plačiarūšėje krautuvėje, vėliau RCA ir EMA muzikos leidėjų firmose. Deja, sunki širdies liga nutraukė jo darbingumą.

Edvardo įsijungimas į Sydnėjaus lietuvių veiklą prasidėjo 1954 metais mūsų futbolo komandoje. 1956 m. jis dainuoja tenoru „Dainos“ chore, žavi mus romansais „Rožyčių“ dvigubo kvarteto eilėse. 1958 m. Edvardas Ateitininkų kuopoje, dainuoja jų kvartete, linksmina savo kupletais. Taip metams bėgant jis viena po kito didino savo visuomeninę veiklą – nieko neužmeta, visus darbus kuo geriausiai atlikdamas. 1960 m. matome jų Apylinkės Valdybos kultūros taryboje. Pasireiškė tarp mūsų puikiais medžio pjaustymo dirbiniais, rankdarbių parodų ruošimu. Edvardas dirbo Lietuvių Klube ir direktoriu, ir menedžeriu. Vadovavo sporto klubui „Kovas“ pirmininko poste.

Ypač gerai įsiminė Edvardas visiems lietuviams Australijoje kūrybingai vesdavęs lietuvių radijo programas SBS stotyje. Tame darbe Edvardas buvo tas nepakeičiamas ramstis, mielas mano bendradarbis ištisus ketverius metus.

Lašaičių šeima ir aprūpinta, ir mylima, ir prižiūrėta. Išaugino tris vaikus, mūsų džiaugsmui jie ir puikūs lietuviai: ir išėję aukštuosius mokslus kultūringi jauni žmonės. Edvardai, mes sakome ačiū Tau ir sudie, ilsėkis ramybėje.

Giliausia užuojauta Edvardo šeimai: našlei Julei, dukrai Reginai, sūnums Antanui ir Andriui.

Vytenis Šliogeris

Kur dingo Geelongo mirusiųjų spinta-lenta?

Nedaug Geelonge liko lietuvių, kurie dalyvaudavo minėjimuose, kurių metu lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais rūbais, atidengdavo užuolaidą ir po stiklu galėjai matyti mūsų mirusiųjų pavardes. Prisimenu, buvo ir keleto žymesnių žmonių nuotraukos, ir ornamentinis kryžius, kuris buvo padarytas ALB Geelongo Apylinkės Valdybos pastangomis ir pinigais. Praėjus 30 - 40 metų daug kas pasikeitė, daug mūsų Apylinkės taurių lietuvių iškeliavo į amžino poilsio vietą. Tikriausiai pagalvosite, kad kai sudegė Lietuvių Namai, turėjo sudegti ir mirusiųjų spinta, bet šitaip nebuvo. Baigiant Lietuvių Namų padidinimo darbus, mirusiųjų spintą reikėjo restauruoti, atnaujinti sąrašą. Gerai prisimenu, kaip viename Apylinkės susirinkime buvo iškeltas pasiūlymas, kad reikėtų daugiau pagarbos parodyti mūsų mirusiesiems. Susirinkimo pirmininkas dalyvių paklausė, kas galėtų sutvarkyti spintą? Tada dar buvo daug geradarių, atsirado savanoris. Spinta buvo nukabinta nuo sienos ir išvežta geram ir tauriam darbui. Dabar, kai kas mėnesį laidojame po lietuvį, o Geelongo Apylinkėje gali būti jau virš 300 mirusių lietuvių, tai tą spintą tikrai nebūtų sunku užpildyti. Rašau šį straipsnį, nes galvoju, kad gal dar Geelonge yra šitas lietuvis ir jis sutiktų grąžinti mirusiųjų lentą savininkui, o gal ji atsiras jau tik pas šv. Petrą?

Gal ir nereikėtų stebėtis, kad mūsų lietuvių bendruomenės veikla yra savanoriška ir neapmokama ir kad visa tai priklauso tik nuo asmens sąžiningumo ir pareigingumo... Gal meilė broliui ar sesei lietuviams yra tik senoviškos pažiūros?

Juozas Gailius

Mirė Stasys Kranas – Kranauskas

1999 metų gruodžio 19 dieną mirė Stasys Kranas – Kranauskas, gyvenęs Brisbanėje. Paskutinius 12 metų praleido pas dukrą Danilę Sydnėjuje.

"Dirvos" redaktoriaus palaikai keliauja į Lietuvą

Vytautas Gedgaudas, gimęs 1912 m. balandžio 5 d., staiga mirė 1999 metų lapkričio 29 dieną Clevelande, čia gyvenęs nuo 1958 metų. Iš Kauno studijoms išvykęs į Paryžių 1939 m., savąją odisėją baigs pagaliau grįždamas Tėvynėn 2000 metais vasario 11 dieną. Jo palaikai bus palaidoti Vilniuje.

Vytautas buvo mylimas a.a. Kazimiero ir a.a. Teodoros Bartkevičiūtės Gedgaudų sūnus, a.a. Bronislavos Smolkinos ir a.a. Valerijos Taškūnienės brolis. Giliame liūdesyje liko mylinti žmona Stefa Juodvalkytė, svainis Vincas ir Aldona su šeima, svainis Liudas ir Jean su šeima, jo artimieji, draugai ir bičiuliai. Lietuvoje jo liūdi a.a. sesers Valerijos anūkės su šeimomis – Marija ir Martynas Purvinai, Onutė ir Julius Milevičiai, svainės Eleonoros Daukšienės šeima, artimieji, kolegos ir bendraminčiai.

Tylus ir ištvermingas užmojuose ir darbuose, Velionis turėjo aiškias gaires ir tikslą gyvenime: saugoti pagarbą žmogui ir laisvą tėvynę Lietuvą. Pasirinkęs žurnalistiką, liko ištikimas jai – tiesus, neparsiduodąs. Tai liudija apdovanojimai, žymenys, pripažinimai. Jis buvo idealistas, žmogus ne sau.

A.a. Vytautas buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, Lietuvių žurnalistų sąjungos, Lietuvos skautų sąjungos ir buriuotojų klubo „Marinus“ garbės narys.

Atsisveikinta su Velioniu gruodžio 2 dieną Dievo Motinos bažnyčioje, Clevelande. Šv. Mišias aukojo Rev. Gediminas Kijauskas, SJ, giedojo Aldona Stempužienė, vargonais palydėjo Rita Kliorienė. Atsisveikinimo pietūs buvo „Gintaro“ valgykloje, Clevelando Skautininkų Draugovė paruošė saldumynų stalą. Pietų metu buvo perskaityta iš Lietuvos gauta Prezidento Valdo Adamkaus užuojauta, šeimyniškoje aplinkoje jautriai prisiminta tarp mūsų buvusi tyli, tauri asmenybė.

Vėlionio atminimui įsteigtas Vytauto Gedgaudo fondas, žurnalistikos studijų stipendijai Lietuvoje.

Aukas galima siųsti: **Lithuanian Credit Union, P.O. Box 39553, Los Angeles, CA 90039-1826.**

Nuoširdi padėka visiems ir kiekvienam už moralinę paramą, užuojautas, gėles, aukas Velionio atminimui, atvykusiems iš toli bei gausiai apsilankiusiems, palengvinusiems sunkią netekties dalią. Jis gyvu liks savo darbuose, maldose ir nedingstančiuose atminimuose.

Liūdinti žmona ir artimieji

Vietoj gėlių

Mirus
a.a. Edvardui Lašaičiui
vietoje gėlių aukojame "Mūsų Pastogei" $ 50.
Juta ir Viktoras Šliteriai

A.†A. Edvardui Lašaičiui
mirus, reiškiame giliausią užuojautą žmonai Julijai, dukrai Reginai, sūnums Antanui ir Klubo direktoriui Andriui bei visiems artimiesiems, netekus vieno iš mūsų Klubo steigėjų narių, savo laiku buvusio direktoriaus ir ėjusio vedėjo pareigas. Kartu liūdesyje
Sydnėjaus Lietuvių Klubas

A.†A. Edvardui Lašaičiui
mirus, jo visą šeimą, artimuosius ir draugus, netekus tėvo, brolio ir dėdės nuoširdžiai užjaučia sesuo Elena Lašaitytė – Blažienė iš Kybartų ir dėdė – Lietuvos vidaus reikalų ministras
Česlovas Blažys, Vilnius

A.†A. Stasiui Kranui – Kranauskui
mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jo sūnui Mintui ir dukrai Danilei su šeimomis.
Vilhelmina ir Jonas Ramanauskai,
Barbara ir Rimas Ramanauskai, Dalia Šumskienė

A.†A. Stasiui Kranui
mirus, reiškiame giliausią užuojautą visiems artimiesiems.
Sydnėjaus Lietuvių Klubas

Vietoj gėlių

Pagerbdamas
A.†A. Joną Bastį
vietoje gėlių aukoju "Mūsų Pastogei" $ 20.
Julius Kušleika

A.†A. Jonui Ozarskiui
mirus, reiškiame giliausią užuojautą visiems artimiesiems.
Sydnėjaus Lietuvių Klubas

INFORMACIJA

Pranešimas

Sausio 23 dieną, 1 val. popiet Melbourno Lietuvių Namuose įvyks poetės **Lidijos Šimkutės** dvikalbės poezijos knygos "Tylos erdvė – Paces of Silence" pristatymas. Išleido Lietuvos Rašytojų sąjungos leidykla. Knygą pristatys Geelonge gyvenantis Edward Ridey, literatūros kritikas ir poetas. **A. Š.**

Mokykimės lietuviškai!

Melbourne prasidėjo naujų mokinių priėmimas mokytis lietuvių kalbos 2000-siems mokslo metams. Mokytis gali visi.

Išlaikius 12 klasės egzaminą, padeda VSE (Victorian Certificate of Education) brandos atestatui, įstojimui į universitetus bei įsidarbinant.

Mokslas prasidės 2000 metų vasario 5 dieną. Klasės vyks **šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12.20 po pietų.** Dėl informacijos kreipkitės telefonu **(03) 941 0641**.

Šiemet 4 mokiniai baigia 12 klasę su labai gerais rezultatais. Vienas jau yra priimtas toliau studijuoti karo akademijoje Canberroje.

Lietuvių kalbos kursai

Dėmesio!

Sydnėjaus Apylinkės Valdyba kviečia protestuoti dėl Grūto miške (Varėnos rajone) ruošiamos sovietmečio vadų paminklų bei skulptūrų ekspozicijos. Protesto peticijų lapus turi Apylinkės Valdybos nariai. Tautiečiai kviečiami pasirašyti peticiją, nes tokios skulptūros *"priklauso metalo laužuose ir metalo liejyklų pečiuose, o ne Lietuvos žaliuose miškuose, kur žūtbūtinėje kovoje už Lietuvos laisvę žuvo tūkstančiai partizanų".*

Aukos

V. Mačys ilgus metus atstovavo Politinių kalinių ir tremtinių sąjungą Australijoje. Deja, šių pareigų dėl pablogėjusios sveikatos turėjo atsisakyti. Jo prašoma praeitų metų kovo mėnesį perėmiau tik mažą dalį jo pareigų – būtent aukų ir "Tremtinio" bei "Laisvės Kovų Archyvo" prenumeratų persiuntimą.

Kredito draugijos "Talka" LPKT sąjungos sąskaitoje Nr. 9441 po paskutinio persiuntimo liko $ 148.96. Nuo kovo mėn. aukojo ar susimokėjo už prenumeratą:

G. Jokubaitienė	Vic.	$ 50
N. Alvikienė	SA	$ 75
J. Skimbirauskas	Vic.	$ 60
A. Taškūnas	Tas.	$ 95
Br. Jurgelionis	SA	$ 100
V. Kabailienė	ACT	$ 200
V. Vaitiekūnienė	Vic.	$ 100
F. Gužas, Partizaniniam Laisvės Kovų Sąjūdžiui	Vic.	$1000

Gruodžio 15 dieną per Vilniaus Banką LPKT sąjungai išsiųsta $ 1800. Sąskaitoje liko $ 36.70.

Už aukas ir prenumeratas LPKT sąjungos ir LLK sąjūdžio vardu nuoširdžiai dėkoju. Lauksime tolimesnės ir labai reikalingos Jūsų paramos 2000-aisiais metais.

Vida Vitkūnienė

Aukos "Mūsų Pastogei"

M. Davalga	Vic.	$ 10.00	R. Lapinskas	NSW	$ 50.00
V. Kružienė	Vic.	$ 25.00	Dr. V. Barkus	NSW	$ 50.00
Z. Augaitis	Vic.	$ 10.00	A. Kalpokas	Vic.	$ 10.00
M. Didžys	Vic.	$ 20.00	V. Račiūnas	NSW	$ 10.00
G. Bernotas	NSW	$ 10.00	P. Morkūnas	Vic.	$ 10.00
J. Petronienė	Qld.	$ 20.00	J. Podssus	QLD	$ 20.00
Jonas Meiliūnas	Vic.	$ 30.00	Mrs. D. Gordon	SA	$ 50.00
J. Babarskas	WA	$ 10.00	Mrs. E. Sasnaitis	Vic.	$ 20.00
A. Vingienė	NSW	$ 20.00	J. Usonis	NSW	$ 10.00
R. Česna	Vic.	$ 40.00	A. Pomeringas	Qld.	$ 35.00
Z. Budrikis	WA	$ 10.00	V. Pošiūnas	Vic.	$ 10.00
J. Povilėnas	NSW	$ 10.00	Soc. Globos Mot. D-ja Melbourne	Vic.	$ 150.00
ALB Geelong Apylinkės V-ba	Vic.	$100.00	Dėkojame už aukas.		
V. Tarvey	NSW	$ 40.00			

"M.P." Admin.

ATSIPRAŠOME!

Per neapsižiūrėjimą praeitų metų "M.P." Nr. 50 - 52 nepatalpintas dr. Beniaus ir p. Tamaros Vingilių kalėdinis sveikinimas.

Mielus "M.P." bendradarbius / skaitytojus, p.p. T. ir dr. B. Vingilius nuoširdžiai atsiprašome. **"M.P." redaktorius (buvęs)**

Mieli Bendradarbiai(-ės)!

Atsiprašau, kad dėl prisiųstos gausios medžiagos į šį "M.P." numerį ne viską galėjome patalpinti. Ji tilps sekančiame "M.P." numeryje.

Dėkojame už bendradarbiavimą! Red.

Prašom nepamiršti užsimokėti „Mūsų Pastogės" prenumeratą.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, BANKSTOWN, NSW 2200
Tel.: 9708 1414 Fax.: 9796 4962

KLUBE LAUKIAMI SVEČIAI IŠ VISŲ PASAULIO KRAŠTŲ!

ŠEŠTADIENIAIS IR ŠVENTADIENIAIS VEIKIA NUO 12.00 val.
DARBO DIENOMIS KLUBAS ATIDAROMAS NUO 4.00 val.
ANTRADIENIAIS UŽDARYTA.
SAUSIO 26 d. AUSTRALIA DAY VEIKIA NUO 12.00 val.

Kiekvieną Sekmadienį nuo 5.00 iki 6.00 val
LINKSMOJI VALANDA
VISI GĖRIMAI UŽ PUSĘ KAINOS

Klubo Bibliotekoje galite įsigyti knygų prieinamomis kainomis!

Sekmadieniais bus rodomi lietuviški filmai

ŠIAIS METAIS IEŠKOMA SAVANORIŲ, GALINČIŲ PADIRBĖTI UŽ BARO BENT PORĄ VALANDŲ Į SAVAITĘ. NEVENKIME PASISIŪLYTI

SAVAITĖS MINTIS: Jei kvailys pasakė, protingas neturi atkartoti

Pamokos Sydnėjaus Savaitgalio mokykloje prasideda

vasario 12 d. 9 val. ryto.

Pirmoji valanda – lietuvių kalbos mokymas;
Antroji valanda – lietuviškų dainų ir šokių mokymas.
Norintys mokytis tik šokti ir dainuoti, kviečiami ateiti 10 val. ryto.
Pamokos baigiasi 11.30 val. ryto.
Savaitgalio mokyklos vedėja **Jadvyga Dambrauskienė**
Savaitgalio mokyklos vedėja

Dėmesio!

Šiauliuose įsikūręs privatus atvirukų muziejus, turintis virš 50 000 atvirukų, kreipiasi į tautiečius užsienyje ir kviečia dovanoti nereikalingus atvirukus su vaizdais. Ypač tinka lietuviškos temos, tačiau laukiama ir "miestų bei miestelių", "gamtos", "paminklų" ir t.t. iš bet kokio krašto. Peržiūrėkite savo šeimos ar įstaigos archyvus... siunčiant ant atskiro lapelio dėl registracijos užrašykite savo vardą, pavardę, adresą... Rašyti adresu: **A. Dilys, Atvirukų muziejus, Vilniaus g. 140, LT-5400 Šiauliai, Lithuania.**

Iš anksto dėkojame.

Lietuvių kultūrinės veiklos tęstinumas Australijoje-

mūsų visų reikalas

Remkime Australijos Lietuvių Fondą - aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio (Tax deductable).

Naudokite pavadinimą anglų lalboje - **Australian Lithuanian Foundation Inc. 44 - 50 Errol št., North Melbourne, Vic. 3051**

Turint klausimų, galite skambinti A. Šimkui tel. **(03) 9578 4319.**

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS
†Funerals of Distinction†
17 RAILWAY PDE., FAIRFIELD, N.S.W.
Tel. 724 5408. Veikia 24 valandas per parą.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P. O. Box 550 Bankstown N. S. W. 1885
Redakcinė kolegija: Rita Baltušytė - Ormsby, Antanas Laukaitis, Kęstas Protas, Vytenis Šliogeris.
❄ ❄ ❄ Redakcijos ir administracijos telefonas: (02) 9790 23; Faksas: (02) 9790 3233
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Prenumerata metams $ 50 Užsienyje paprastu paštu $ 65 N. Zelandijoje oro paštu $ 80
Užsienyje oro paštu $ 110